Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában,
Hiszek egy isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában! Ámen.

1941. október 24 péntek

Ára: 12 fillér

DEBRECZENI UJSÁG
HAJDUFÖLD

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL FERENC JÓZSEF-UT 56. SZÁM. TEL. 21-90. ÉJJEL 10-TŐL 23-48.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: NEGYEDÉVRE 8 P 70 FILLÉR, HAVONTA 3 PENGŐ

(TRIANON 22.) | KER. POLITIKAI NAPILAP | XLV. ÉVFOLYAM, 243. SZÁM

MOSZKVA NEM KERÜLHETI EL VÉGZETÉT

Reményi-Schneller Lajos pénzügyminiszter hatalmas expozéban ismertette a megnagyobbodott Magyarország költségvetési kérdéseit

„Infláció nem lesz s aki erre spekulál, keservesen csalódik!"

Jelentős összegek a mezőgazdaság és ipar fejlesztésére — Nagy honvédelmi beruházások — A hadikölcsönök további valorizációja

Az uj költségvetés a munka és termelés fokozását kivánja elérni

Budapest, október 23. A nyári szünet után a képviselőház csütörtökön délelőtt tartotta első érdemleges ülését, amely iránt rendkivül nagy érdeklődés nyilvánult meg. A kormány tagjai közül a gyengélkedő **Györffy-Bengyel** Sándor közellátási miniszter kivételével mindenki megjelent az ülésen. A pénzügyminiszter közel másfélórás expozéban ismertette a költségvetést és a hadikölcsön valorizációról szóló törvényjavaslatot.

A képviselőház ülését egyébként tíz óra után nyitotta meg **Tasnádi Nagy** András elnök. Bejelentette, hogy a képviselőház hozzájárul a kormányzóné akciójához.

Mosonyi Kálmán nyilas képviselő indítványt jegyzett be az izraelita felekezetbe való belépés tilalmáról.

Az elnöki bejelentések után a Ház vita nélkül **hozzájárult a miniszterelnök előterjesztéséhez a honvédségnek az ország határán túl való alkalmazása ügyében.**

Boczonádi Szabó Imre ismertette a gazdasági bizottság jelentését. Annak kimondását kérte, hogy a Ház állítsa helyre tagjai és választott tisztviselői járandóságát az 1927. évi mértékre.

Az indítvány szerint az illetmények a következők lesznek: képviselői tiszteletdíj negyedévenként 2190, az elnök külön tiszteletdíja 5520, az alelnökök és a háznagy tiszteletdíja 2760, végül a jegyzők tiszteletdíja 996 pengő ugyancsak negyedévenként.

A Ház a javaslatot elfogadta. Az illetményemelés 1941 február 1-i hatállyal történik.

Reményi-Schneller Lajos pénzügyminiszter beterjesztette az 1942 évi költségvetést és a hadikölcsön valorizációjáról szóló törvényjavaslatot.

Reményi-Schneller Lajos pénzügyminiszter beszéde

Reményi-Schneller Lajos pénzügyminiszter ezután megtartotta költségvetési expozéját.

— Nem lennék magyar — kezdte beszédét — és hálátlanság lenne részemről, ha mint olyan miniszter, aki az orosz háború kitörése óta először szólalok fel, nem emlékeznék meg véreinkről, akik a távoli harctereken német és olasz testvéreinkkel együtt **dicsőséget dicsőségre halmoznak és lehetővé teszik, hogy itt békés munka folyjék.** (Taps és helyeslés a Ház minden oldalán.) Minden elismerésünk, megbecsülésünk, szeretetünk az övék. Isten áldása kísérje őket. (Taps.)

A költségvetésről szólva rámutatott a miniszter arra, hogy 1942. évi költségvetésben **benne foglaltatnak a visszacsatolt Keletmagyarország és Erdély kiadásai is,** de nem foglaltatik benne a Bácska költségvetése, mert ott a katonai közigazgatás augusztus 15-én szünt meg, amikor a költségvetés összeállításának munkája már folyamatban volt. A Bácskáról külön gondoskodnak. — Nincs a költségvetésben az a kiadási többlet, amely jelentkezik a honvédség kiadásánál, a honvédség felszerelésénél. Erről szintén külön gondoskodnak.

— Költségvetésen kivül kezeljük a Nemzeti Beruházási Alapot, mely programmszerűen folytatja működését. A költségvetés deficitje 1941-ben 48 millió volt, most pedig százhetvennégymillió.

Az összehasonlítás valódi mérlege

— Ez az összehasonlítás azonban csak szemre áll meg. Az 1941. évi költségvetés egészen más területre vonatkozott, mint a 42-es költségvetés. A multévi költségvetés 117.00 négyzetkilométeres Magyarországra, **az új költségvetés pedig 161.000 négyzetkilométeres Magyarországra vontkozik.** Az erdély költségvetés adatait is figyelembe véve, az új költségvetés deficitje tulajdonképen lényegesen kevesebb, a beruházások **összege** viszont lényegesen nagyobb. Szeptember végén az állami adósságok 3145 milliót tettek ki.

— **A hét—hét és fél milliárdra becsülhető nemzeti jövedelmek tehát nem is egészen a fele az állami adósság.**

Az uj költségvetésben nagyobb az előirányzat a közigazgatási kiadásoknál. A többletet az erdélyi és keleti részek kiadásainak a költségvetésbe való felvétele okozza.

— Lényegesen emelkedett a honvédség költségvetése, újabb terhet jelent a tisztviselői járandóságok és nyugdíjak csökkentésére vonatkozó rendelet hatályon kivül helyezése és a fizetések, családi pótlékok emelése. Az 1941. évi költségvetés ötkétizben javították a fizetéseket.

Bejelentette a miniszter, hogy **nem vették be a költségvetésbe a hadikölcsönvalorizáció költségeit.** A hadikölcsön felértékelési javaslat — folytatta Reményi-Schneller Lajos — általában öt százalékra értékelte fel a kötvényeket.

Minden ezer korona értékű hadikölcsönkötvényért ötven pengő értékű kötvényt adunk, amely három százalékkal kamatozik és negyven év alatt fog visszafizettetni.

— Az általános valorizációs kulcs alól kivételt képeznek az egészen kis jegyzők, akiknek felértékelési kulcsa tíz százalék. **Ezeket a kötvényeket nem negyven év alatt, hanem tíz év alatt fizetjük vissza.** Az ezer és kétezer korona közötti hadikölcsönjegyzők száz-száz pengő értékű kötvényeket kapnak.

A hadikölcsön valorizációja

Jogi személyek nem részesülhetnek a valorizációban, de az egyházi, közművelődési és közjogi alapítványok és ilyen célú jogi személyek igen. A hadikölcsön támogatási akció nem szünt meg, hanem megmarad, csak újabb segélyek nem állapíthatók meg.

Akik azonban eddig kaptak segélyt, a jövőben is fognak kapni. Másik intézkedése a javaslatnak, hogy **zsidó hadikölcsöntulajdonosok részére ötezer pengőnél magasabb értékű hadikölcsön nem szolgáltatható ki,** ezen felüli hadikölcsönkötvények az 1939. évi IV. t. c. 25. paragrafusa értelmében a zsidó kivándorlási alapra fordítandók. (Helyeslés és taps a jobboldalon.)

A törvényjavaslat alkotásánál a méltányosság, a szociális szempont vezetett, valamint az, hogy az eljárás könnyen lefolytatható legyen. **Több mint négyszázezer tételt jelentettek be,** négyszázezer hadikölcsönjegyző ügyével kell foglalkozni, ezeket csak egyszerű szabályokkal lehet gyorsan lebonyolitani. A valorizáció terhe évi 15—17 millió az első költségvetési évben természetesen több, a kisjegyzők kielégítése miatt.

A valorizációs törvény ismertetése után a költségvetéssel kapcsolatos kérdésekről beszélt a pénzügyminiszter.

Az adóemelésről

Hangoztatta, hogy a felemelt adók nem teszik ki a nemzeti jövedelemnek nagyobb részét, mint a régi adók.

Az adóemeléseknél tekintetbe vették, hogy a nyersanyaghiány, valamint a fogyasztási korlátozások is a bevételek csökkentését okozták. Viszont **tekintetbe vették a lakosnág nagyobb fizetőképességét** és ami fontosabb, a lakosság nagyobb fizetési készségét.

— Az adófizetési készség oka az, hogy **maguk az adófizetők is érzik, hogy jó helyen van a pénzük, látnak például egy jól felszerelt hadsereget.** (Zajos taps és helyeslés.)

Az üzemekről szólva megállapította a miniszter, hogy csak egyetlen üzem deficites, az Államvasutak natvanöt millió pengővel. Még kiegyenlitett mérlege van az Állami vasgyárnak, a többi üzemek pedig kisebb-nagyobb felesleget mutatnak ki.

— A költségvetés összeállításánál — mondotta a miniszter — három szempont vezetett: **a honvédség további megerősítése, a szociális gondoskodás kiterjesztése és gazdasági életünk, különösen a termelés erőteljes fejlesztése és szervezése.**

— A honvédség további fejlesztése két vonatkozásban érvényesült a költségvetésben, ahol 581 milliót irányoztunk elő a honvédség kiadásaira a tavalyi 386 millióval szemben. A mult évben a honvédelmi beruházásokra előirányzott ezermilliós program 2824 millióra emelkedett.

— Most bejelentem, hogy ez a program ismét lényegesen kibővül és **4500 millióra emelkedik.** Ebből 2300 millió pengő ki van fizetve, a hátralevő 2200 millió pedig folyamatban van. A 2300 milliót a következőképpen fedeztük: 1100 milliót adóból, 1200 milliót pedig kölcsönből, az arány tehát csaknem ötven—ötven százalékos. **Ilyen jó arány**

csak Németországban van. Mindenki egyetért velem abban, hogy ezek a kiadások nemzeti létünk bástyái. (Zajos helyeslés és taps a Ház minden oldalán.)

A MEZŐGAZDASÁG FEJLESZTÉSE

— **A szociális gondoskodások előirányzata a tavalyi 130 millióval** szemben most 210 millió.

— A szociális gosdoskodás keretébe tartozik a munkaalkalmak teremtése, amelyre **520 milló pengőt irányoztunk elő.** És ha a beruházásokat is hozzávesszük, kerek számban 800 millió pengőt érünk el.

— **Pénzügyi politikánk nem szorítkozhatik arra, hogy az ország** gazdasági erejéből egyszerűen adóbevételeket merítsen.

— **A gazdasági politikát kell,** hogy alátámassza az ország gazdasági erejének ápolásával és ezzel fokozza az ország pénzügyi erejét is. Csak akkor állhatjuk meg helyünket— az európai ujjárendezéskor is — ha gazdaságilag erősek vagyunk.

A pénzügyminiszter ezután áttért az egyes tárcák részletezésére. Bejelentette, hogy a földmüvelésügyi miniszter elkészítette a javaslatot, amely a föld termőterületének minőségi és mennyiségi fokozását célozza. **Elkészült a mezőgazdaság fejlesztésének tízesztendős munkaterve is.** Amíg ez a törvényjavaslat törvénnyé válik, a költségvetésben gondoskodunk a fedezetről. A tavalyi 53 millióval szemben a mostani előirányzatban 156 millióra emelkedik az összeg (élénk taps), ilyen összeg Magyarországon földmüvelési célokra még nem szerepelt a költségvetésben. A tanácskozások során egyöntetű volt az a vélemény, hogy a gazdasági szaktudás fejlesztése is szükséges. — Ezért mintegy 20 milliót irányoztunk elő mezőgazdasági szakoktatásra.

A termőterületek növelésével és a termelőerő fokozásával összefüggnek a vizimunkák is: öntözés, csatornázás, ármentesítés, hajózás stb. Erre a célra 28 és fél millió pengő az előirányzat. Folytatjuk a Duna-Tisza-csatorna előkészítő munkálatait is.

Bejelentette a pénzügyminiszter, hogy a növény termelési terv is előkészítés alatt áll. Nem hanyagoltuk el az állattenyésztés kérdését sem, ezt a tételt egymilliárdról ötmilliárdra emeltük. Birtokpolitikai célokra 1941-ben négy és félmilliárd volt az előirányzat. Ezt is emelni kellett, főként azért, hogy a földhöz juttatottakat felszereléssel elláthassuk. Ezért ezt a tételt 10 millió pengőre emeltük.

A MAGYAR IPAR NAGY FELADATOK ELŐTT

— **A magyar iparnagy is nagy feladata van és lesz, ezért fejleszteni kell.** Nemcsak a népsűrűségre tekintettel, de azért is, hogy azt a helyet, amely bennünket a Dunavölgyén megillet, betölthessük. — Iparfejlesztési törvényünk nem gondoskodik az ipar tervszerű fejlesztéséről, de ennek a törvénynek hatálya úgyis lejár folyó év végével, **új törvényjavaslat áll előkészítés alatt és a Ház elé fog kerülni.** Míg az új iparfejlesztő törvényjavaslat törvénnyé válik, iparkodunk előmozditani a meglevő vállalatok bővítését és ott, ahol szükség van, új vállalatok alapitását.

A bauxittermelés fejlesztésére új vállalat alakult és a meglévők bővülnek. Biztosítani kívánjuk a belföldi celulóze, mürost, műgumi és magnézium előállítását. **Lényegesen bővítjük az Állami gépgyárakat és a honvédelmi jellegű vállalatok egész sora kibővül, vagy létesül.** Ezeknél a bővítéseknél az ipari decentralizáció elvét tartottuk szem előtt.

— Elősegíteni kívántuk a műanyagok, pótanyagok előállítását is. Igyekszünk a meglevő nyersanyagok feltárására és igyekezünk a hulladékanyag gyüjtését megszervezni.

— Energiagazdálkodásunk terén Eszakkelet-Magyarország erőműveinek építése befejezéshez közeledik. Fokozzuk az ásványolajtermelést. Mindent el kell követnünk új centrálék felállítása és kibővítéses terén.

— Ami a közlekedést illeti, utak és hidak céljára kereken 57 milliót irányoztunk elő, **a tavalyi 25 millióval szemben, de már a folyó évben is megadtam 32 milliós póthitelt. A Székelyföld bekapcsolására és** mozdonyok beszerzésére 108 millió pengő az állami beruházások összege, amelynek körülbelül fele járművek céljára szolgál, százon felül kell új mozdonyt beszerezni és ezért az Állami Gépgyárnál a mozdonyműhelyet modernizáltattuk. Az emlitett összeg másik része különösképpen az erdélyi vasuti fővonal építésére szolgál, mert a szeretfalva—dédai vasuti vonalat minél előbb be kell fejezni.

Repülőgépek és repülőterek céljára 10.5 millió pengőt irányoztunk elő, **a hajózás fejlesztése érdekében három tengerjáró hajót építettünk,** a szabadkikötő is lényegesen fejlődik, **a postánál szintén nagyobb beruházásokat eszközöltünk.**

Mindezeknek megvalósítására — szükséges, hogy az emberi munkaerőt is tervszerűen beállítsuk programunk végrehajtásában, **fel keltsük a közérdek elsőbbségének érzését és a hivatás szeretetét.**

A fogyasztás korlátozása

— A kiadások célja csak egy lehet: többet termelni. **Örködni kell a termelés és a fogyasztás helyes aránya felett.** Ezt mással, mint a fogyasztás korlátozásával, nem lehet elérni. Fogyasztás-korlátozás mindenütt van, **igy lenne** ez akkor is, ha az 1940. évi rossz termés utóhatásait nem éreznénk.

— A közvetlen fogyasztást korlátozni kell — hangsúlyozta a pénzügyminiszter **emelt hangon. — A közönségnek is kell, hogy leszállítsa az igényét, takarékoskodni kell.** Aki már leszállította, annak köszönetet mondunk, de még mindig látunk olyant, aki nem szállította le.

— **Kérjük, hogy aki nem szállította le igényeit, takarékoskodjék, ne üljön fel mindenekfelett mindenféle tendenciózus híresztelésnek és** viselje fegyelmezetten azt a lemondást és többé-kevésbé azt a kényelmetlenséget, amit viselni kell.

— Tudom, hogy ez mélyen belenyúlik az egyén életébe. Magam is érzem, mindenütt így van, sőt merem állítani, hogy másutt fokozottabb mértékben. **Ha csodáljuk katonáinkat, akik künn vannak és nélkülöznek, akkor mi is legyünk méltóak hozzájuk.** (Élénk helyeslés és taps.) Mindnyájunk egyetértünk abban, hogy sokkal jobb itthon, — mint künn, viseljük tehát büszkeséggel a szükségáldozatokat.

—Beszélni kell még az árpolitikáról.

Az áremelkedéseknek **1939** augusztus óta három oka van. Az egyik ok a külföldi nyersanyagok ára, a szállítási **költségek** emelkedése, valamint a meg nem szerezhető nyersanyag **helyébe lépő mű**anyagok előállításának **költségei**, amelyek lényegesen emelkedtek. A másik ok az, hogy a szociális munkásvédelem és munkásjóléti törvényhozás és a rendelkezéseknek a **hatása az 1939 augusztusi** árnivón még nem jelentkezhetett. A harmadik ok a mezőgazdasági árszinvonal tarthatatlan volta. **A 30-as években** nálunk sem alakulhatott ki olyan árnívó, amely a mezőgazdasági termelés érdekeit védte volna. Ezért a kormány most tudatosan arra törekszik, hogy a jelenlegi európai árszinvonalakhoz alkalmazkodó új árszinvonalat alakítson ki, amelynek feladata nemcsak a biztosítani a termelés jövedelmezőségét, hanem annak fejlesztését.

Nem lesz infláció!

— **Megfelelő** viszonyt teremtünk egyfelől a munkabérek és fizetések másfelől a mezőgazdasági és ipari terméknyek és termékek árai között. Ezzel ebben az évben lezárjuk a bérfizetés rendszerét. Ez organikus egész lesz és ezt minden eszközzel tartani fogjuk. (Helyeslés.) A fizetések és munkabárek emeléséről még folynak a tárgyalások, de már most ki kell jelentenie, hogy a teljes áremelkedés nem vihető át a fizetések rendszerére. **Ez az az áldozat, amit valamennyiünknek viselnünk kell.**

A pénzügyminiszter áttért ezután a hitelkérdésre. Megállapította, — hogy a huszas évek inflációja és a mai helyzet között nagy a különbség.

— Tény, hogy az emberek meg vannak ijedve, tehát a törvényhozóknak kötelessége, hogy megnyugtassák őket. Ez nem pártkérdés.

A miniszter rámutatott arra, hogy az 1914—18. évi háború költségeit 95 százalék erejéig kölcsönből szereztük. A vesztett háború maga még nem idézte volna fel az inflációt, de következett utána a forradalom és a bolsevizmus. Hozzájárult még, hogy akkor nem voltak meg azok a kipróbált módszerek, melyek ma rendelkezésünkre állanak. Ma mi a helyzet? **A költségeket 50 százalék erejéig adóból és 50 százalék erejéig kölcsönből fedezzük.**

— Itt számba kell venni azt, hogy hazánk területe a Felvidék, a Kárpátalja, Kelet-Magyarország és Bácska visszatérésével növekedett. Ma rendelkezünk a háború finanszírozásának kipróbált módszerével.

— A nemzet ma erős, öntudatos, úgy, hogy forradalmaktól tartani nem kell. Inflációnak nemcsak a tárgyi előfeltételei hiányoznak, de a pszichológiai előfeltételei is.

— **Infláció tehát nem lesz — jelentette ki a pénzügyminiszter emelt hangon** — és aki erre spekulál, keservesen csalódik. (Tetszés és helyeslés.)

— A közönség részéről azonban szintén kérni kell valamit legyen fegyelmezett. **Ne menjen bele ész nélkül vásárlásokba,** hanem a megtakarított bevételeket bocsássa az állam rendelkezésére, vagy más közérdekű célra.

— A pénzügyi kormány gondosan ügyel arra, hogy az adó és a kölcsön között fenntartsa a helyes arányt. Tartsuk szem előtt, hogy sokkal jobb most a nagyobb adót el viselni, mint később a nagyobb bajokat elszenvedni.

A közönség kezében levő vásárlóerőt is le kell kötni a köz szolgálatára. Ez inditotta a kormányt arra, hogy az erdélyi nyereménykölcsönt százmillió pengő összegben közvetlen a közönség körében kívánja elhelyezni.

Ez az akció november második felében indul meg és a miniszter meg van győződve, hogy a közönség megértéssel támogatni fogja és a nyereménykölcsön jegyzésével biztosítja azt, hogy a hadifelszerelés részére szükséges összeg rendelkezésre álljon.

A tőzsde ügye

A termelés támogatását célzó intézkedéseket ismertette ezután a pénzügyminiszter. A kormány a hitelakciók szervezésével igyekszik támogatni a termelést.

A mezőgazdasági hitel feltételeit enyhíteni fogják, hogy minél többen vehessék ki részüket a mezőgazdaság fejlesztésében. *A keresztény kereskedői hitelakció részére jelentékeny veszteségi tartalékot biztosítottak* és megállapították az erdélyi **munkaszervezői intézetet, amely az erdélyi középipar hiteligényeit** biztosítja.

Ezután az **értéktőzsde** szerepéről beszélt **a pénzügyminiszter:**

— Nem kivánom az értéktőzsde közgazdasági jelentőségét csökkenteni. Az az érzésem, hogy ez nem is **lehet közömbös, mert az áremelkedések gazdaságilag egyáltalán nem indokoltak.**

— Ennél azonban fontosabb az a pszichokai hatás, amit a tőzsde árfolyamai a lakosságra gyakorolnak. **Ezek téves** következtetésekre adnak alkalmat és betéteket vonzanak a tőzsde felé, tehát a helyes felhasználástól a betéteket egyenesen elvonják. Többször figyelmeztettem illetékeseken keresztül a közönséget, jómagam a tőzsdét, hogy itt valaminek történnie kell. Rámutattam a módokra és eszközökre is, a tőzsde autonomiája keretében azonban ezt elintézni nem tudta. Bejelentette, hogy komoly rendszabályokat fogok hozni. Nagy taps és helyeslés a jobboldalon és a szélsőbaloldalon.)

— Foglalkozni kell a külföldi fizetési eszközök forgalmának a kérdésével. Ez a kérdés a kontinensre szoritkozik és kilenctized részében kliring alapon bonyolódik le.

— Ezért is fontos számunkra a német kezdeményezés, amely a *kétoldalu kliring-eljárást többoldalu kliring eljárássá kivánja kifejleszteni.*

— Ennek a felismerése késztetett arra, hogy a valuták felárának egységesitésével a magunk részéről is megteremtsük a többoldalu kliring-eljárás szükséges előfeltételét. Fizetési Forgalmunkban az összes valuták felára 24.3 százalék, ez alól egy vétel van: a lei.

A **költségvetés fontos szempontjait** a következőkben foglalta össze végül **a pénzügyminiszter:**

A MUNKA KÖLTSÉGVETÉSE

— Súlyos felelősségem telejs tudatában a legmesszebbmenő takarékosságot tartottam szem előtt a költségvetés összeállításánál.

—Igyekeztem elkerülni a köz minden felesleges megterhelését, de *gondoskodnom kellett az ország katonai erejének megerősitéséről,* a nemzeti élet vérkeringésének fokozásáról és a nemzet gazdasági erejének növeléséről.

— Az előterjesztett **költségvetést** a munka **költségvetésének** merem nevezni, mert ez a munka és termelés fokozását kivánja elérni. *A deficit csak számszerű passzivum, de az ország közgazdasági szempontjából aktivumot jelent.*

A pénzügyminiszter ezzel befejezte **költségvetési expozéját,** amelyet zajos helyeslésssel és nagy tapssal fogadtak.

Az ülés tizenkét óra előtt néhány perccel fejeződött be.

Háry János

Páger Antal és Dayka Margit az Apollóban!

A világhódító magyar obsitos csodálatos kalandjai.

Zene: Kodály Zoltán.

Fox és Magyar Világhíradók!

Vígszínház mozgó

Ma utoljára Csathó Kálmán kacagtató magyar vígjátéka:

Az uj rokon

Főszereplők: PERCZEL ZITA — GÓZON — TURAY IDA.

Moszkva utcáin megkezdték a torlaszok épitését

Timosenko tábornokot leváltották és Zsukov tábornokot bizták meg a főváros védelmével — Szentpétervár előtt kitörést kiséreltek meg az oroszok, de véres fejjel huzódtak vissza — A német csapatok nagy szélességben áttörték Moszkva külső erődövét

Sztalin nem Afrikába, hanem a Kaukázusba kéri az angolok segitségét

Vezéri főhadiszállás, október 23. (Német TI) A véderő főparancsnoksága közli:

A nehéz időjárási viszonyok ellenére a szovjet főváros külső védelmi vonalát az utóbbi napokban délnyugatról és nyugatról széles vonalon áttörtük.

Az élen támadó csapataink helyenként Moszkvától 60 kilométerre küzdötték előre magukat.

Moszkvát a csütörtökre virradó éjszaka is robbanó- és gyujtóbombákkal árasztottuk el.

Tengeralattjáróink négy ellenséges hajót süllyesztettek el, összesen 32 000 tonna ürtartalommal.

Ekközben az Aurania 14.000 tonnás brit csapatszállitó hajót kilőttük az egyik erősen biztositott és gyorsan haladó katonai hajókaravánból.

Harci repülőgépeink nappal elsüllyesztettek egy 1500 tonnás gőzöst és bombákkal súlyosan megrongálták egy nagy kereskedelmi hajót.

Légi haderőnk éjszakai támadásai látási viszonyok mellett Birkenhead ellátási kikötő ellen irányultak. Heves robbanások és tüzek keletkeztek. Más német harci repülőgépek telitalálatokat értek el Great Yarmouth kikötőterületén.

Az ellenség a csütörtökre virradó éjszaka robbanó és gyujtóbombákat dobott Nyugat-Németország különböző helységeire. *A polgári lakosság csekély veszteséget szenvedett. Csak jelentéktelen károk keletkeztek. A légvédelmi tüzérség három brit bombázót lelőtt.*

A brit légi haderő október 15-től 21-ig 59 repülőgépet vesztett, míg ugyanezen időközben a Nagybritannia elleni harcba vetett saját veszteségünk 8 repülőgép. (MTI)

A francia kormány megérti Németország eliárását a merénylőkkel szemben

Berlin, október 23. (Német illetékes helyről közlik) Pétain francia államfő és Darlan miniszterelnök a német véderő tisztjei ellen a megszállt francia területeken elkövetett merényletekkel kapcsolatosan annak a felismerésből indulnak ki — állapitották meg csütörtökön a Wilhelmstrassen a külföldi sajtó képviselői előtt —

hogy egy megszálló hadsereg az ilyen esetekben különösen, ha azok szaporodnak, nem maradhat tétlen és hogy a tetteseket ügynököknek, illetve idegen befolyások eszközének kell tekinteni.

Itteni politikai körökben idézik a londoni rövidhullámu adót, amely a német oldalról foganatosított intézkedéssel kapcsolatban megállapitotta, hogy a francia-német kapcsolatokban most hirtelen szünet állott be. E tekintetben abból, hogy a diplomáciai kapcsolatok Németország és Franciaország között továbbra is fennállanak. *Itteni politikai körökben azt hiszik, hogy ez London részben hangzott kijelentés bevallása annak a törekvésnek, hogy a német-francia kapcsolatokat valamilyen módon megzavarják.* A tettesek tehát egy egészen határozott politikának az eszközei és ezzel a körülménnyel számolnak a tuszok kiválasztásánál is, akiknek az elkövetett gyilkosságokért bünhődniök kell mivel olyan egyéneket vesznek elő akik már törvénytelen fegyverviselésért, akár röpiratok terjesztéséért vagy más tevékenység következtében bünösök s akik magukat az ilyen cselekményekért bizonyos mértékig azonositják. *Mértékadó német körökben a helyzet jellemzésére hangsúlyozzák, hogy értelmiségi körökből származó büntársakról és felbujtókról lehet beszélni, akikrek már sok minden van rovásukon és bizonyosan azokkal a körökkel állnak összeköttetésben, amelyek a francia-német kapcsolatok megzavarásából és az európai együttműködés megakadályozásából politikai üzletet csinálnak. (MTI)*

Németország és Törökország között nincs semmi ellentét

Berlin, október 23. Német illetékes körökből közlik: Angol és amerikai oldalról ismételten híreket terjesztenek, hogy Németország állitólag veszélyezteti a török semlegességet. Igy többek között a Daily Sketch azt állitotta, hogy Németország nyomást gyakorolt Törökországra, hogy ott is öpkénteseket toborozhasson a keleti hadjárat céljára.

A Wilhelmstrassen emlékeztetnek a nemrégen kiadott közös német-török nyilatkozatra, amelyben megbélyegezték az ilyen állitásokat, mert mint azt ezzel kapcsolatosan hangsúlyozzák épen olyan ostoba híresztelések, mint azok a hírek, amelyek a német-török viszony megrongálásáról, illetve feszültségéről szólnak.

Mindezek a híresztelések nyilvánvalóan abból a hiedelemből származnak, hogy az ilyen dajkamesék valamiképen mégis befolyásolhatnák Törökországot és félrevezethetnék a valóságos helyzet tekintetében.

Kudarcba fulladt az oroszok kitörése Szentpétervár előtt

Berlin, október 23. A Német TI katonai helyről a következőkről értesül: A bolsevikiek október 22-én Leningrád előtt erős páncélkötelékekkel, áttörést kiséreltek meg. *A német páncélkocsik azonban meglepetésszerüen az előre goruló szovjet páncélóriásokra törtek és rövid harc után a szovjet páncélkocsikat összelőtték. (MTI)*

Berlin, október 23. Október 22-én a Leningárdba bezárt szovjet erők ismét sikertelen kisérleteket tettek a német harcgyűrű áttöréseire. Valamennyi szovjet támadás meghiúsult bár a támadásokat erős tüzérségi előkészités előzte meg. A bolsevisták súlyos véveszteségeket szenvedtek. *A bolsevisták kitörési kisérletei részben már a német tüzérségi tüzben megsemmisültek, részben pedig az összpontositott német géppuska és tüzérségi tüzben omlottak össze.* A német hadsereg nehéz tüzérsége október 22-én újra hatásosan tüzelt a leningrádi hadifontosságu célpontokra és ellátási üzemekre. A német lövegek különösen sikerrel zavarták a Leningrád és Kronstadt közti hajóközlekedést. (MTI)

Berlin, október 23. (Német TI) A szovjet légihaderő szerdán a keleti arcvonal déli szakaszán ujból súlyos veszteséget szenvedett. Az egész keleti arcvonalon szerdán 65 szovjet gépet lőttek le, közülük 33-at légiharcban. (MTI)

Berlin, október 23. (Német TI) Német csapatok foglyul ejtettek egy szovjet tartalékos hadtest parancsnokát is. (MTI)

A magyar csapatok közeledenek a Donec folyóhoz

Budapest, október 23. (MTI) Az ukrajnai arcvonalon küzdő szövetséges erők ismét hátrább szorították az ellenséget és teljes terveszerüséggel folytatják hadmüveleteiket.

Az ellenséges légitevékenység ezen az arcvonalon érezhetően csökkent. *A honvéd seregtestek ujabb előretöréssel mélyitik ki legutóbbi sikereiket és közeledenek a Donec folyóhoz.*

Megtorpedózták a világ legnagyobb tartályhajóiát

Newyork október 23. (Bud. Tud) Newyorki hajózási körök szerint a világ legnagyobb tartályhajóiát a W. C. Teagle nevü 9500 tonnás tartályhajót az Atlanti óceánon egy hajókaravánból torpedóval kilőtték. A tartályhajó elsüllvedt. (MTI)

Newyork, október 23. (Stefani) Egyes lapok szerint a Normandie francia személy szállító hajó, amelyet Roosevelt rendeletére a hatóságok lefoglaltak, repülőgép anyahajóvá alakitották és besorozták az amerikai haditengerészetbe. (MTI)

Washington, október 22. (Stefani) Roosevelt elrendelte, hogy november második hetét „Védelmi propogandá nek" szenteljék. A propagandahét célja, hogy felrázza közönyéből a munkástömegeket, amelyek a Fehér ház egyik szócsöve szerint „kinos tétlenségben" szenvednek. (MTI)

Washington, október 23. (Bud. Tud.) Roosevelt elnök titkára útjáró hirszerint felkérte a kongresszus vezetőtagjait, hogy a semlegességi törvény második cikkelyét, amely tudvalevőleg megtiltja, hogy amerikai hajók a hadizónán befuthassanak, saját kezdeményezésből szüntessék meg. Az elnök hír szerint azt üzente a képviselőknek, hogy ne hagyják a dolgokat annyira jutni, ahogy a kormány ezt elhatározta.

Moszkvában épitik a torlaszokat

Tokió október 23. (Német TI) A tokiói Asshia Simbun moszkvai tudósitója jelenti: A külföldi diplomaták kitelepitése Moszkvában nagy nyugtalanságot keltett a lakosság körében. A közlekedésben súlyos zavarok álltak be és a nagy veszélyre való tekintettel igen sok kereskedő bezárta üzletét, úgy hogy a hatóságok kénytelennek voltak igen súlyos intézkedéseket hozni, hogy minden üzlet étterem stb. fenntartsa üzemét. A diplomaták elutazása óta a lakosság is mát megkisérli, hogy elhagyja a várost — folytatja cikkét a japán tudósító. Azok akik Moszkvában maradtak, hosszú sorokban állanak az élelmiszer üzletek előtt. (MTI)

Róma, október 23. (MTI) A Lavoro fasiszta értesülése szerint a szovjet főváros lakossága körében vakrémületet keltett a diplomáciai kapcsolatok eltávolitása. A lakosság mindenáron menekülni akar a városból. Sok üzletet azonnal bezártak. A hatóságok szigorú eszközökkel kényszeriti az üzlet tulajdonosait, hogy folytassák az árusitást. Az élelmiszerüzletek előtt végtelen sorban állanak az emberek hogy hozzá juthassanak valamilyen csekély élelmhez. *A hatóságok mindent elkövetnek, hogy elkeseredett ellentállásra tüzelték a népet. Az utcákon lázasan épitik a torlaszokat.* A Reste del Carlino részleteket közöl a szovjet kormány meneküléséről. A lap szerint a szovjet kormány képviselői a legfontosabb iratokkal együtt 32 batalmas autóbuszt és magángépkocsit töltöttek meg. Az út Samaráig becslés szerint 5 napig tart. A londoni Times diplomáciai vezetője jelenti lapjának, hogy diplomáciai testület hosszú és fáradságos út után megérkezett Samarában.

A német zuhanóbombázók ujabb sikerei a keleti fronton

Berlin, október 23. (Német TI) Megerősitett német harci és zuhanó alakulatok október 22-én a keleti arcvonal délirészén megtámadtak szovjet tábori állásokat, úgy hogy bombatalálattal sok szovjet erődítést romboltak szét. A német légihaderő alakulatai a keleti arcvonal teljes hosszában végrehajtott vállalkozásai során a vasuti fővonalakat sok helyen megszakitotta. Német zuhanóbombázó gépek hevesen támadták azokat a szovjet menetoszlopokat és járműveket, amelyek harcbavetésre indultak vagy készenlétben álltak. A támadások során ledobott bombák el találták a csapatokat úgy, hogy azok nem tudtak előlük elmenekülni. A bombák 250 járművet, 4, páncélkocsit 12 löveget és 14 rozdonyt pusztitottak el. Egy hadianyag és egy tároló raktárt bombatalálatokkal felrobbantottak és megsemmisitettek. Német harcirepülőgépek több robogó vonatot támadtak meg nagy sikerrel. Sikerült néhányat teljesen szétrobbantani. (MTI)

Amerikában számolnak azzal, hogy Japán megtámadja a szovjetet

Róma október 23. (MTI) A Resto Del Carlino washingtoni tudósitója szerint Amerika és Japán között semmit sem enyhült a helyzet. A

HUNGARIA filmszinház

MA: WILLY FORST-nak új idei első lebilincselően érdekes, szép, zeneileg páratlan remekműve:

OPERETT

Főszereplők: Willy Forst, Maria Holst, Dora Komar, Paul Hörbiger és Leo Slezák.

Washington News megerősíti, hogy a Csendes óceáni háború esélye egyáltalán nem csökkent, jól lehet a japán kormány hajlandó folytatni a tárgyalásokat az Egyesült Államokkal.

A lap megállapítja, hogy Toyo tábornok nemcsak a japán háború pártiak vezére, hanem határozottan tengelybarát és ezért választotta munka társul a külügyminiszteri székbe a németbarát Togot. Amerikában nem tartják kizártnak azt sem, hogy Toyo tábornok Szibéria ellen intéz támadást. A angolszász és szovjet erőket most ugyanis teljesen leköti a hatalmas német támadás és így Japánnak kitűnő lehetősége van arra hogy kihasználja a kínálkozó alkalmat. Ha Japán elérné a Vladivosztok felé vezető utat, a szovjet nem kaphat amerikától segítséget és ezuttal a szovjet ellenállás végét is jelentené.

OROSZORSZÁG LEVERESE UTÁN ANGLIÁRA KERÜL A SOR...

Amsterdam, október 23. (Német TI) Lord Beaverbrook a felsőházban csütörtökön beszédet mondott a Szovjetuniónak hadianyaggal való ellátásáról és többek között a következőket jelentette ki: Az Egyesült Államokban működő brit bevásárlóbizottság egyik tagja megállapítja, hogy az Egyesült Államok minden igéretüknek eleget akarnak tenni. Az angol termelés megterhelése egyébként igensúlyos, azonban reméli, hogy Anglia nem marad teljesen érdektelen. Beaverbrok felhívta a dolgozó népet, ragadjon fegyvert az ország védelmére, ha majd az idő elérkezik Az egész angol lakosság részt fog venni a harcban, mint ahogy a szovjet nép részt vesz a szovjet fő város védelmében. Beaverbrok annak az aggodalomnak adott kifejezést, hogy a Szovjetunió leverése után Angliára kerül a sor. (MTI)

RIBBENTROP FOGADTA DE BRION FRANCIA NAGYKÖVETET

Keleten, október 23. (Német TI) Ribbentrop csütörtökön fogadta a Németországban tartózkodó De Brion francia nagykövetet. (MTI)

A SZOVJET MÁR NEM SZÁLLÍT HADIANYAGOT KINÁNAK

Tokió, október 23. Mint a Domei Iroda mértékadó helyről értesül, a szovjet kormány röviddel ezelőtt bejelentette Csungkingban, hogy a Szovjetuniónak nem áll módjában a Csungkingba irányuló hadianyagszállítást tovább folytatni. A megokolás azt állítja ,hogy a nyugati arcvonalon bekövetkezett gyors német előnyomulás következtében a Szovjetunionak szüksége van az egész hadianyag termelésre. (MTI)

MOSZKVA VÉDELMÉRE ZSUKOV TÁBORNOKOT NEVEZTÉK KI

Basel, (Bud. Tud.) A National Zeitung stockholmi jelentése szerint a szovjet közölte a brit kormánnyal, hogy egy esetleges északafrikai brit offenziva nem volna e említésre méltó döntés a szovjet számára a németekkel folytatott háborúban. Azt hiszik, hogy valószínűbb a Kaukázusban való együttműködés. (MTI)

London, október 23. Reuter iroda **moszkvai jelentése szerint az arcvonal** középső szakaszának paranesnokává, beleértve **a moszkvai arcvonal szakaszt** is, Zsukov tábornokot nevezték ki. Timosenko tábornok más szolgálati beosztást kapott. (MTI)

Róma, október 23. (Stefani) A Daily Express szerint Washington nemrégiben azt kérte Londontól, hogy boesásson az USA részére hajóhad és repülőgéptámasz pontokat, de necsak a háború tartamára, hanem azután is, mert az USA-nak szüksége van ezekre a támaszpontokra. (MTI)

Berlin, október 23. Mint a Német TI értesül, német gyalogosok Kalinintól keletre fekvő harctér megtisztítása során az elmult napokban nagyszámú szétugrasztott szovjet katonát ejtettek foglyul. A fogolyesapatok átvizsgálása közben kiderült, hogy 1015 egy napon elfogott szovjet katona közül 776 14-16 éves serdülő korú, illetve 50—60 éves munkás polgár volt. (MTI)

Moszkva katasztrófája óráról-órára érlelődik

Berlin, október 23. A „Völkischer Beobachter" megállapítja, hogy a német csapatok nyomása Moszkvára napról-napra erősödik. A szovjet főváros ellen irányuló harcok heves ségéről a jelentések óráról órára szaporodnak. A vjazmai és brjanszki győzelem után előreláthatóvolt, német katonai körök is megállapítják ezt, hogy a felszabadult német csapatok jelenlete teljes erővel Moszkva felé irányul.

A moszkvai erődítési övezetben levő póthadosztályok megmentéséről vagy tehermentesítéséről már nem lehet szó, főként nem frázisokkal, amelyek szerint Archangelszkben angolok szálltak partra és hogy „amerikai hadiszállítmányok a leggyorsabban úton vannak". Moszkva már nem tudja elkerülni a katasztrófát. Az egyetlen még ma hareba vethető és küzdőképes serege a szovjetnek már csak a leningrádi acélgyűrűben van. Ezek helyzete azonban Dagö szigetének elfoglalásával és a balti térség megtisztításával meg jobban megnehezült. Leningrád tehát már innen sem várhat utánpótlást.

Ugyanilyen reménytelen a szovjet helyzete délen. Itt a szovjetcsapatok zűrzavaros visszavonulásban vannak.

Moszkva külső védelmi övezetét a német csapatok lépésről lépésre szétzúzzák. A bekövetkező katasztrófától való félelem a fővárosban idegességet és pánikhangulatot kelt. A szovjet rádióadásai bizonyítják azt a nyugtalanságot, amely a várost és elsősorban a hatóságokat eltölti. Ehhez járul még, hogy a moszkvai rádió szerint a fővárosban lőszerhiány van.

Tudjuk, írja végül a lap, hogy az ilyen jelenségek végül hova fejlődnek. Varsó és Rotterdam példa erre. Munkászászlóaljakkal és asszonyokból összeszedett csapatokkal nem lehet az együttműködő német erőt megállítani. Ezt a Moszkva és vezetői által felbujtott lakosság is végül be fogja látni, de akkor már késő lesz.

Ferenczy Tibor üdvözölte a szerdai pártértekezleten a közellátási minisztert és Lossonczy államtitkárt

Budapest, október 23. A Magyar Élet Pártjának szerdai értekezlete után ugyancsak a párt székházában közös vacsora volt, amelyen a párt külső tagjaival együtt mintegy háromszázötvenen vettek részt. A vacsora során *Ferenczy* Tibor meleg szavakkal üdvözölte vitéz Györffy-Bengyel Sándor közellátási minisztert és Lossonczy István közellátási államtitkárt. A betegsége miatt távol lévő közellátási miniszter helyett is Lossonczy István államtitkár mondott köszönetet a párt megnyilvánult szeretetéért és bizalmáért. Hangoztatta, hogy túlságosan optomistának nem szabad lennünk, azonban meggyőződése, hogyha az ország közönsége bizalommal támogatja a közellátás vezetőit, áthidalhatjuk a nehézségeket és lehetővé válik, hogy mindenki egyformán hozzájuthasson a szükséges közellátási cikkekhez.

Dr. Szilágyi Ferenc szolgabiró kirendelése Maros-Torda vármegyéhez

A belügyminiszter *dr. Szilágyi* Ferencet Hajdú vármegye központi járásának szolgálattételre Maros Torda vármegye törvényhatóságához rendelte ki. A belügyminiszter által történt kirendelés háromhónapi időtartamra szól és célja az, hogy a visszacsatolt erdélyi területen Maros-Torda vármegyében a magyar közigazgatási eljárásokat kiváló szakképzett főtisztviselők ismertessék és az ottani szolgabíróságot a magyar közigazgatási gyakorlatba bevezessék. Igy esett a miniszter választása a kitünően képzett *dr. Szilágyi* Ferenc tb. főszolgabíróra, akit új átmeneti állomáshelyén a belügyminiszter a szolgabírói állásával együtt teljes jogkörrel ruházta fel.

A kirendeléssel egyidejüleg megbízta a belügyminiszter *dr. Szilágyi* Ferencet azzal, hogy a rendes ügyintézés mellett tisztviselő társainak úgy a jogszabályok ismerete, mint alkalmazása és általában a szükséges gyakorlat tekintetében kellő utbaigazítással szolgáljon. Távolléte tartamára a vármegye alispánja helyettesítéséről gondoskodni fog.

A keleti harcok hős sebesült katonái a Csokonai szinházban

Hírt adtunk már arról, hogy Beleznai Unger István színigazgató levelet intézet a helyőrségi kórház paranesnokságához s ebben a levélben meghívta a Debrecenben tartózkodó lábadozó sebesült katonákat az „Ezüst király" csütörtök esti előadására. A paranesnokság értesítette a színigazgatót, hogy a sebesült bajtársak nevében köszönettel fogadja a meghívást

Csütörtökön este aztán érdekes közönség gyült össze a Csokonai Színház nézőterén. A keleti harcok sebesült hősei közül mintegy 30 derék magyar honvéd foglalt helyet a földszinti zsöllyékben. Kibepólyalt fejjel, ki felkötött karral ült a helyén, de arcukról vidámság, boldogság áradt, hiszen nemrég még az oroszokkal vívtak nagy tusát a messzi keleti fronton s most egy nagy magyar város szinigazgatója látja őket vendégül. A lábadozó katonák nagy tetszéssel fogadták az „Ezüst király" előadását s melegen ünnepelték a szereplőket, köztük elsősorban Beleznai Unger Istvánt, Timár Illát, Nagy Csillát és Rajz Janesit.

Ez az előadás sokáig feledhetetlen lesz a sebesült honvédeknek, de az ott levő közönségnek is. Unger színigazgató őszinte elismerést és hálát érdemel a legnemesebb érzésből fakadt figyelmességéért.

Mit tartalmaz a hadikölcsön-valorizációs törvényjavaslat?

Budapest, október 23. Reményi-Schneller Lajos pénzügyminiszter a Ház csütörtöki ülésén nyujtotta be az 1914—1918. évi hadikölcsönök rendezéséről szóló törvényjavaslatot . A javaslat 17 szakaszból áll.

A javaslat szerint hadikölcsönkötvényein alapuló követelésének átértékelésére joga van annak a természetes személynek, valamint egyházi, közművelődési, vagy közjótékonysági tevékenységet kifejtő alapitványnak és más hasonló jogi személyeknek, akinek, illetőleg amelynek kölcsönkötvényeit a saját nevén látták el magyar nosztrifikálással. Különleges jogi személyek, azaz egyházi, közművelődési vagy közjótékonysági tevékenységet kifejtő alapítványok és jogi személyek nem részesülnek az átértékelésben.

A rendezés körülbelül 65 milliárd korona névértékre terjed ki. Az átértékelés kulcsa 5 százalék, amely a 2000 korona névértéknél kisebb cím leteknél 10 százalékig emelkedik. A hadikölcsönkötvényeket a valorizációs összeg erejéig államadóssági címletekre cserélik be. Ezek lejárata 10—40 évig terjed, kamathozama pedig három százalék. Az eddigi számitások szerint ilyenformán körülbelül 400 millió pengő névértékű kötvény kerül kibocsátásra, amelynek kamat és tőketörlesztése évi 15 millió pengővel terheli meg az állam háztartást.

Egy cári tiszt özvegye az ungvári törvényszék előtt

Ungvár, október 23. Özvegy Marinca Vencelné Szenya Grekova 65 éves oroszországi születésű asszony, egy elhúnyt cári tiszt volt felesége, aki nyolc év óta lakik Ungváron, árdrágitási visszaélés vétségével vádoltan állott az ungvári kir. törvényszék uzsoratanácsa előtt. A vádirat szerint Marincáné május 9-én Ungváron a teavajért, amelynek maximális ára viszonteladóknak kg-kint 4.60 pengőben fogyasztók részére 5.10 pengőben volt megállapítva, 6.20 pngőt követelt.

A főtárgyaláson a vádlott azt hozta fel védelmére, hogy az őt feljelentő Varga István tejcsarnoktulajdonosnál csak érdeklődött afelől, venne-e vajat, mert ő ajándékba kapott az orosz Vöröskereszt-elnöknőjétől egynegyed kg mennyiséget és ezt el akarja adni. Mivel azt hallotta, hogy a tejcsarnokban 70 fillér 10 dkg vaj, ő 60 fillért kért, de az üzlet lebonyolitására már nem került sor, mert a hatósági közegek beavatkoztak és elkobozták tőle a vajat.

A bíróság az enyhítő körülmények figyelembe vételével 10 pengőre vagy egy napi fogházra ítélte az emigráns nőt. A büntetés jogerős.

Táviratok

NEM DOLGOZNAK MÁR A MOSZKVAI NAGYÜZEMEK

Róma, október 23. (MTI) A Popolo di Roma idézi az egyik szovjet rádióállomás jelentését, amely szerint Moszkvában több nagyüzem beszüntette munkáját és a munkásokat kiküldték az első vonalba, hogy részlvegyenek a város védelmében.

A svéd külügyminisztériumba távirat érkezett, amely szerint a szovjetoroszországi svéd követség megérkezett Szamarába, a szovjet kormány új székhelyére.

BUDJENNIJ SEREGE MÁR NEM SOKÁIG TUDJA TARTANI A ROSZTOV—KURSZK—CHARKOV VONALAT

Róma, október 23. (MTI) A Popolo di Roma lisszaboni különtudósítója idézi a londoni Daily Mail értesülését, amely szerint a szovjet azt ajánlotta Angliának, hogy teremtsenek új védelmi vonalat a Kaukázus környékén, mert Budjennij hadserege a Rosztov-Kurszk-Charkov vonalat nem sokáig tudja tartani.

MÓDOSITOTTÁK A GYERMEKGONDOZÓI KÉPESITÉSRŐL SZÓLÓ RENDELETET

Budapest, október 23. (MTI) **A belügyminiszter módositotta és kiegészitette a gyermekgondozónői szolgálatról szóló képesitésről 1939-ben kiadott rendeletét. Az uj rendelkezés értelmében a geyrmekgondozónői elnevezés használatára képesitő vizsga letétele nélkül azok a személyek is jogosultak, akik a visszacsatolt, illetve visszafoglalt területen hatályos jogszabályoknak megfelelően a gondozónői tanfolyamot elvégezték és képesitő oklevelet szereztek. A gyermekgondozónői oklevelet törzskönyvezés végett legkésőbb 1942 junius 30-ig kell bemutatni. A gyermekgondozónői tanfolyamra való felvételnél az iskolai képesitésre és az életkorra való előfeltételek tekintetében a belügyminiszter különösen megokolt esetben kivételt tehet.**

MEGÁLLAPITOTTÁK A TRAKTORRAL VÉGZETT BÉRSZÁNTÁS LEGMAGASABB ÁRÁT

Budapest, október 23. (MTI) **Az árellenőrzés országos kormánybiztosa újra megállapitotta a traktorral végzett bérszántás legmagasabb díját. Az erre vonatkozó rendelet a Budapesti Közlöny pénteki számában jelenik meg.**

Az árellenőrzés országos kormánybiztosa megállapitotta az ezévi termésű gyümölcsből előállitott vegyes gyümölcsöz legmagasabb árát. A vegyes gyümölcsöz legmagasabb fogyasztói ára az ország egész területén az üzemek 3 csoportban val beosztása szerint nettó kg-ként 3.40, 3.60, 3.80 pengő.

Árdrágitásért több egyén ellen inditotta meg az eljárást a debreceni rendőrség

A kormányzat egyik rendelkezést a másik után adja ki, hogy az ország egyes részein tapasztalható árdrágitásokat letörje. Legutóbb elrendelték, hogy az árdrágitókkal szemben soronkivül kell eljárni. Sajnos még mindig vannak olyanok, akik tudatlanságból, vagy pusztán nyereségvágyból magasabb áron akarják értékesiteni árujikat, mint az árkormánybiztosság annak az árunak legmagasabb fogyasztói árát megállapitotta.

A debreceni rendőrség éberen őrködik a debreceni adófizető polgárok érdekében és mindenütt kellő időben csap le az árdrágitókra. — Csütörtökön délelőtt négy egyén ellen indtiottak eljárást árdrágitásért. Gulyás István Pallag 27. szám alatti lakos 10 dekagram vajért 80 fillért kért, ugyancsak ennyiért árusitotta a vajat Fazekas Istvánné tejtermékkereskedő, Rothermere-utca 39. szám alatti lakos is. Somogyi Kálmán Hajó-utca 5. szám alatti lakos a Rákóczi-utcai piacon 20 dekagram fokhagymáért 25 fillért kért. Horváh Istvánné Dobozi-utca 13. szám alatti lakos a piacon 65 deka fokhagymát 85 fillérért adott el, holott a fokhagymának kilógramonként 80 fillérben van megállapitva a legmagasabb fogyasztói ára.

A rendőrség mind a négy árdrágító ellen meginditotta az eljárást és ügyüket soronkivül fogják letárgyalni.

Csináltassa fényképét
Hangya bérház Burg József fotoszalonban

Az uj költségvetésben 3256 millió pengővel szerepelnek a kiadási és 3082 millió pengővel a bevételi tételek

Nagyszabású beruházások az állam-vasutaknál, a posztnál és a távbeszélőnél

Amint lapunk más helyén részletesen beszámoltunk, Reményi Schneller Lajos pénzügyminiszter a képviselőház csütörtöki ülésén nyujtotta be az 1942. évi költségvetést, amely a Délvidékkel megnagyobbodott Magyarország pénzügyi és közgazdasági életének kétségtelenül legfontosabb momentuma.

Az uj költségvetés összeállításánál ebben az évben is két mindenekfelett álló szempontra volt figyelemmel a kormány. Az egyik az ország teherbiróképessége, tehát az, hogy az adófizetőket ne vegyék nagyobb mértékben igénybe, mint azt a viszonyok és a nemzet feltétlen szükségletei megkivánják. A másik vezető szempont az, hogy a köteles takarékosság mellett a nagy nemzeti célok és a fontosabb kormányzati programpontok szolgálatára rendelkezésre álljanak azok az eszközök, amelyek nemzeti életünk szilárd alapon való fenntartását és fejlesztését lehetővé teszik.

Az uj költségvetés ezt a két vezető szempontot a legszerencsésebben egyezteti össze.

Az 1942. évi költségvetés közigazgatási kiadásaiban 2202 millió pengő, az állami üzemek kiadásaiban 1054 millió pengő volt előirányozva, ami összesen 3256 P-t tesz ki.

Ebből a három milliárdot meghaladó kiadási főösszegből változatlanul jelentős tétel jut az ország honvédelmi felkészültségének gyarapitására, majd ezt követően a szociális célok kapták a legnagyobb alátámasztást a jövőévi büdzsében.

A költségvetés végösszegei

A magyar állam költségvetése most első izben emelkedik – három milliárd pengő fölé. A költségvetési tételek emelkedésének egyik és legfőbb oka az ország területi megnagyobbodása. Az 1942. évi költségvetés ugyanis először foglalja magában a keleti és erdélyi országrész szükségleteit is.

A délvidéki terület előirányzatát azonban nem tartalmazza, miután ez az országrész a folyó év augusztus közepéig katonai közigazgatás alatt állott.

A költségvetés végösszegei a következők: Állami közigazgatás: összes kiadás 2202.3 millió pengő, összes bevétel 2065.5 millió pengő, hiány 141.8 millió pengő.

Állami üzemek: összes kiadás 1054.0 millió pengő, összes bevétel 1022.0 millió pengő, hiány 32.0 millió pengő. Együtt: összes kiadás 3256.3 millió pengő, összes bevétel 3082.5 millió pengő, hiány 173.8 millió pengő.

Az uj költségvetésben a személyi járandóságok 667 millió pengővel vannak előirányozva, ami a folyó évvel szemben 215 millió pengő emelkedést jelent a nyugellátások főösszege pedig 232 millió pengő, ami 60 millió pengővel több, mint a folyó évben. Az önkormányzati alkalmazottak és nyugdijasok járandóságainak hozzájárulására 102.6 millió pengőt irányoztak elő. A dologi és átmeneti kiadásokra az előirányzat 885.8 millió P, ami a folyó évvel szemben 345.3 millió többlet. Az állami adósságok szolgálatára 180.4 millió pengőt irtak elő, beruházásokra pedig 134.3 millió pengőt, ami 93.7 millió pengős emelkedést jelent.

Az állami közigazgatás alkalmazottalsak létszáma a keleti és erdélyi országrész visszacsatolása folytán 21.382 fővel emelkedett. A nyugdijasoknál az emelkedés 10.081 fő. Ez a létszámemelkedés adja magyarázatát a személyi kiadások növekedésének. Hasonlóképpen az erdélyi és keleti országrészek visszacsatolásából származik az önkormányzati alkalmazottak járandóságaihoz való hozzájárulásnak, valamint a dologi kiadásoknak jelentékeny emelkedése. Ezenfelül több kiadást jelent a mezőgazdasági termelés fejlesztése, a mezőgazdasági szakoktatás további kiépitése, az úthálózat fenntartása, a honvédség dologi szükségletei, a különféle kulturális, szociális és közellátási célú kiadások, valamint az állami bányászatra előirányzott összeg.

A beruházások előirányzatánál mutatkozó emelkedés főként a vizrendezésre felvett összegek, az út- és repülőtéri hálózat kiépitése, az állami bányák üzemének fejlesztése és a honvédség beruházásainak következtében állott elő.

Hogyan alakulnak a bevételek?

Az uj költségvetés bevételének előirányzata a folyó évvel szemben 715.5 millió pengővel magasabb.

Az egyenes adók előirányzata 476 millió pengő, ami a folyó évvel szemben 134 millió emelkedést jelent.

Ennél a tételnél már érvényesülnek a legutóbb alkotott adótörvények, valamint a tényleges lerovási eredmények. Ennek keretében van előirányozva a hadfelszerelési adó 56.7 millió pengős bevétele is.

A forgalmi adó bevételi főösszege 391.6 millió pengő, 163.6 millió pengős emelkedéssel. Az illetékek előirányzata 58 millió többlettel 191 millió pengőre emelkedik.

Fogyasztási adók bevételére 197.8 millió pengőt irányoztak elő, itt az emelkedése 66.6 millió pengő.

A szeszegyedáruság bevételi főösszege 191.1 millió pengő, amelyben 103.1 millió pengős emelkedés van. A vámjövedék bevétele 62.7 millió pengő, a dohányjövedéké 280.5 millió pengő, amely tételben az előirányzati többlet 98.2 millió pengő. A sójövedék bevételi főösszege 35.4 millió pengőre van előirányozva, a szaharin és osztálysorsjáték 4.4 millió, végül a tárcabevételek főösszege 231 millió pengő. A megnagyobbodott országterület és a fokozott foglalkoztatást befolyásolja az állami üzemek forgalmának alakulását.

Az állami üzemek közül egyedül az Államvasútaknál van hiány, aminek oka egyrészt, hogy a vasúti tarifák megállapításánál általános közgazdasági és szociális szempontok érvényesülnek. Mindezek következtében az Államvasútak költségvetésének hiánya 64.9 millió pengővel van előirányozva, amivel szemben a posta 27.8, az állami erdőbirtokok 3.1, az állami mezőgazdasági birtokok egymillió pengős feleslegget dolgoznak és többletet produkál a kőszénbányászat, a selyemtenyésztés, valamint a postatakarékpénztár is. Az állami vas, acél és gépgyár mérlege egyensúlyban van.

Meg kell még emliteni, hogy az üzemek kiadási előirányzatában 136.9 millió pengő beruházás is szerepel, mely összeg jelentékenyen túlhaladja a költségvetésben mutatkozó hiányt. A beruházások, főleg az Államvasútaknál, valamint a posta-távirda és távbeszélőnél tesznek ki nagy összeget.

„Feltétlen sulyt helyezek a növendékek hazafias és keresztény szellemben való nevelésére"

Farkas Elemér, a debreceni középfokú gazdasági tanintézetek igazgatója nyilatkozik terveiről és elgondolásairól

Tegnapi számunkban röviden hirt adtunk arról, hogy a debreceni középfokú gazdasági tanintézet igazgatójává **Farkas** Elemért nevezték ki. **Farkas Elemér kinevezése annál is inkább örömet keltett Debrecenben, mert vele egy újabb értékes, gyrinces egyéniséget kapott a debreceni keresztény nemzeti társadalom. Örömmel vette a debreceni nagyközönség kinevezését azért is, mert nem „idegen" került ennek a fontos tanintézetnek élére személyében, hanem egy olv család sarja, amelynek bensőséges kapcsolatai voltak már a multban is Debrecennel.** Elég felemlítenünk ennek bizonyitására, hogy ősi kálvinista családból származik. Egyik öse, Farkas Sámuel felesége debreceni civisleány volt, míg szépapja, Farkas Dániel az 1800-as években itt végezte a teológiát. A család debreceni kapcsolatai később is egyre mélyültek, s Farkas Elemér is innen választotta feleségét. Tulajdonképpen tehát hazaérkezett...

Kinevezésével kapcsolatban felkerestük a debreceni középfokú gazdasági tanintézet ideiglenes helyiségében, a kereskedelmi iskola egyik szárnyában elhelyezett iskolában Farkas Elemért. Egyszerű, csinosan berendezett igazgatói szobában fogadott bennünket, s tiltakozóan emelte fel kezét, amikor élete eddigi folyásáról érdeklődtünk:

— Nem szeretem ilyen értelemben a nagynyilvánosságot. **Én a munka embere vagyok. — mondotta — a szavakat kevesebbe nézem, mint a tetteket.** Éppen ezért csak annyit mondok eddigi életemről, hogy 14 év óta szolgálom az államot. 1933-ban a Vitézi Rend gazdaképző iskolájának lettem az igazgatója, majd három év mulva, 1936-ban a sárospataki m. kir. téli gazdasági iskolának vettem át az igazgatását. És most, 1941-ben itt vagyok Debrecenben...

— Beszéljen valamit elgondolásairól, terveiről igazgató úr, — kértük ezután.

— Terveim, elgondolásaim?... Nehéz lenne most erről hirtelen beszélni. Súlyos kérdések ezek a mai viszonyok között. Hiszen alig ültem le az igazgatói székre, alig látom magam előtt a feladatokat. **Annyit azonban máris mondhatok, hogy azon az úton kivánok járni, amelyen kedves barátom, egykori szeretett főnököm, néhai vitéz dr. Székely Győző elindult. Teljes lélekkel, minden tudomásommal akarok küzdeni a cél eléréséért, amelyet ebben jelölhetek meg tömören: a magyar középbirtokok élére szakképzett, jó magyar, és a nemzeti közösség iránt mély felelősséget érző vezetőknek kell kerülni! Feltétlen súlyt helyezek arra, hogy hazafias és keresztény szellemben nőjjenek fel növendékeink és ezt az elhatározásomat minden körülmények között érvényre fogom vinni!**

Megkérdeztük ezután az igazgatót, nem befolyásolja-e hátrányosan a jelenlegi szükös hely, a kényszerelhelyezés az iskola feladatainak végrehajtását.

— Sajnos, a nagyszerű és hatalmasméretű iskolaépületünk csak jövőre készülhet el teljesen. A jelenlegi szük keretek között bizony nehéz a munka, s a megfelelő gyakorlati bemutatásnak is sok akadálya van. Ezeket a nehézségeket azonban igyekszünk áthidalni. Tény azonban, hogy százszázalékos eredményt csak az új, modern intézetben fog hozni munkánk...

— Milyen érzésekkel jött Igazgató úr Debrecenben? — tesszük fel az utolsó kérdést beszélgetésünk során.

— **Örömmel jöttem Debrecenbe, a Kálvinista Rómába márcsak azért is, mert magam is tősgyökeres kálvinista családból származom. Örömmel jöttem és minden igyekezetemmel azon leszek, hogy elődöm emlékéhez méltóan lássam el hivatásomat, hogy Debrecen városát, — amelyhez annyi kedves szál fűz, sok derék, becsületes, szakképzett gazdával ajándékozzon meg az iskola.**

Farkas Elemér, a debreceni középfokú gazdasági szakiskola igazgatója

HÍREK

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata:

„Kígyó", Mihalovits Jenő, Piac-u. 31. „Tisza" Jónap Aladár Péterfia-u. 61. — „Csillag" Beke Barna Árpád-tér 1. — „Szt Háromság" Homokkert, Szabó Kálmán-utca 14. — „Mátyás király" Papp Gyula Nyilastelep, Vámospércs-út 16. szám.

A Magyar Élet Pártjának hírei

KÖZPONTI PÁRTIRODA: Arany Bika-szálló félemelet, ahol a párt szociális tanácsadó irodájában feleket fogadnak és kérvényeket átvesznek minden kedden és csütörtökön délelőtt 10—12 óráig.

A PÁRT KÉPVISELŐI KÖZÜL: Balogh István fogad minden hó első vasárnap délelőtt 11—12 óráig.

PÁRTNAP minden hétfőn délután 5—8 óráig.

A MAGYAR ÉLET PÁRTJÁNAK TÁRSASKÖRE az Arany Bika-szálló félemeletén nyitva minden nap délelőtt 9—1 óráig és délután 3—9 óráig.

Emlékezzünk

OKTÓBER 24.

1916. E napon a volt székelyudvarhelyi 82. közös gyalogezred dicsőségteljes harcainak sorozatához egy újabb láncszemet fűzött: a Runculmare magaslat elfoglalását. E fényes fegyvertett kivívásához nagyban hozzájárult Glaser Győző főhadnagy, aki mint a tartalékszázad parancsnoka személyes példaadásával annyira magával ragadta embereit, hogy századának lendületes rohama, két kiépített román állás elfoglalása és egy ellenséges ellentámadás kivédése után, végül is meghozta az ezred számára a teljes győzelmet. Glaser főhadnagy e fegyvertényével a Vaskorona rendet vívta ki magának.

— **Kulcsár Bertalan postafőigazgató betegsége.** Kulcsár Bertalan postafőigazgató, a debrecemi postaigazgatóság vezetője a mult hét folyamán enyhe lefolyású betegségen esett keresztül. Betegsége operatív beavatkozást tett szükségessé. A műtétet Budapesten hajtották végre kitűnő sikerrel s a postafőigazgató szerdán este érkezett haza Debrecenbe. Felépülése alkalmából a köztiszteletben álló postafőigazgatót, aki a jövő héten ismét átveszi hivatala vezetését, sokan keresték fel meleg üdvözletükkel.

— **A debreceni református theológus ifjuság** október 31-i reformációi ünnepélyére jegyek előre válthatók a Méliusz könyvkereskedésben d. e. 9—12 óráig és d. u. 4—6 óráig. Az ünnepély október 31-én a Csokonai Színházban, este 8 órakor kezdődik.

— **Dott Gaetano Trombatora az egyetem olasz tanszékének nyilvános rendkívüli tanára pénteken,** október hó 24-én este 6 órai kezdettel tartja első előadását a XIX. és XX. század íróiról az Olasz Kultúrintézetben. Ugyanerről a témáról ad elő folytatólagosan minden pénteken délután 6 órakor. Az érdeklődőket szívesen látja az igazgatóság. Az intézet ingyenes nyelvtanfolyamaira a beiratkozás tovább folyik.

— **Egymillió pengővel növekedett** egy év alatt Pécs város tiszta vagyona. Jelenleg a tiszta vagyon 55,964.659 pengő, míg a teher 23,307.000 pengő.

— **Felhasította csuklóját az összetört borospohár.** Különös szerencsétlenség történt csütörtökön délután az egyik Kisállomáskörnyéki vendéglőben. Lakatos János 34 éves sármunkás, Nagyszalonta-utca 39. szám alatti lakos kezében összetört a borospohár és jobb csuklóján mintegy 12 centiméter hosszú sebet ejtett. Lakatos Jánost a mentők részesítették elsősegélyben, majd a sebészeti klinikára szállították, ahonnan saját lábán távozott.

Villamos és kerékpár karambolja a Piac-utcán

Könnyen végzetessé válható szerencsés kimenetelű közlekedési karambol történt csütörtökön délelőtt a Piac-utcán. Kevéssel 12 óra előtt Jassinger László 20 éves kifutó, Csapó-utcai lakos kerékpárjával az úttest közelében haladt és egyik kezében egy ételest tartott. Ebben az időben közeledett a Nagyerdő felől a 30-as számú villamos, amelyet Erdei Sándor vezetett.

Amikor a két jármű egymáshoz közel járt, Jassinger a kerékpáron elvesztette egyensúlyát és felborult. A kerékpár beesett a vallamos alá, míg a kifutó idejében észrevette a közelről fenyegető veszélyt és jo ra kiugrott. Erdei Sándor villamosvezető erősen fékezett, de a villamos így is teljesen összetörte a kerékpárt.

A szerencsétlenség szinhelyén csakhamar nagy tömeg gyült össze, úgy hogy néhány percig a villamosközlekedés is szünetelt a Nagyerdő és a Nagyállomás között. Az egyik üzletből telefonon kihívták a mentőket. A mentőorvos Jassinger Lászlót elsősegélyben részesítette. Miután a fiatalember csak lábán szenvedett könnyebbtermészetű horzsolt sérüléseket, nem szállították ki a sebészeti klinikára, hanem orvoshoz utasították. A karambolról jelentést tettek a rendőrségen is, ahol megindították a vizsgálatot annak megállapitására, hogy kit terhel a felelősség.

— **MIGRENES FÓFÁJÁSOK, IDEGESSÉG, HIPOCHONDRIÁS ÁLLAPOTOK gyakran a legrövidebb idő alatt megszünhetnek, ha gyomoremésztésünket és bélműködésünket reggeljenként éhgyomorra egy-egy pohár természetes „FERENC JÓZSEF" keserűvizzel kellőképpen elrendezzük. Kérdezze meg orvosát!**

— **Ma este a Hortobágyra érkezik** Bonbright, a budapesti amerikai követség tanácsosa és felesége, valamint Shot, az amerikai követség katonai attaséja és felesége. Az előkelő vendégek szombaton és a következő napokban vadlibára vadásznak a Hortobágyon.

— **Tréfából kéthavi börtön.** A zombori törvényszéken most tárgyalták Mijics Gyuró zombori földműves ügyét. Mijicset az államügyész azért vonta felelősségre, mert az két hízott sertést kínált eladásra Kósa János hentesnek 2.20 pengőért. A hízott sertés kilogrammját 1.66 pengőben maximálták és ezért Mijics árdrágitást követett el. A gazdálkodó kijelentette a bíróság előtt, hogy a hentesnek csak tréfából kínálta a két hízót. Nem gondolta komolyan a 2.20 pengős árat. Nem is akarta eladni a hízókat, csak behozta a piacra. A bíróság a bizonyítási eljárás befejezése után a gazdálkodót kéthavi börtönbüntetésre ítélte.

— **Összezúzta lábát a vasuti sin.** Súlyos szerencsétlenség történt csütörtökön délután a MÁV fűtőház közelében. Kerényi Sándor 26 éves MÁV pályamunkásnak munka közben három sin esett lábára és összezúzta. A szerencsétlenüljárt munkást a mentők részesítették elsősegélyben, majd kiszállították a sebészeti klinikára.

— **Kezében elsült a fegyver.** Molnár Gyula 20 éves tiszakarádi lakost súlyos sérüléssel szállitották a nyíregyházi Erzsébet kórházba. Molnár Gyula kihallgatása során elmondotta, hogy Kövér Gyula barátjának fegyverét nézegette és véletlenül meghúzta a fegyver ravaszát, a golyó a meliébe fúródott. Állapota súlyos. Balesetéért nem okol senkit, mert azt saját vigyázatlanságának köszönheti.

— **Két és félévi fegyházra ítélték** Vrna János szinevéraljai napszámost, aki szomszédjától, Funeczán Györgytől 438 leit, majd Stein Jakab fakereskedőtől egy csomó ócskal holmit lopott el.

— **Pécsett öngyilkos lett** Sarkov Károly, a városban játszó Sarrasani cirkusz egyik artistája. A szerencsétlen ember húsz darab veronált vett be. Eszméletlenül találtak rá. Állapota súlyos.

— **Városi kihágási ítéletek.** A városi elsőfokú rendőri büntető bíróság a m kir. iparügyi miniszter 17.762—1941. c. számú leirata folytán lefolytatott kihágási eljárás során Vértessy Lajos debreceni Vértessy-utca 2. szám alatti lakost a Balogh és Vértessy téglagyár társtulajdonosát téglakészleteinek késedelmes bejelentése miatt a 990—1939. M. E. számú rendelet 7. §-a alapján behajthatatlanság esetén 3 napi önköltséges elzárásra átváltoztatandó 15 ar. P pénzbüntetésre; özv. Erdélyi Istvánné Szent Anna-utca 10—12. szám alatti lakost, az Erdélyi Szőnyegház tulajdonosát paplanvatta- és takarókészleteinek késedelmes bejelentése miatt ugyanaz rendelet és §-a alapján behajthatatlanság esetén 5 napi önköltséges elzárásra átváltoztatandó 25 ar. P pénzbüntetésre jogerősen elítélte, azonba utóbb nevezett terheltre nézve egy évi próbaidőre feltételesen felfüggesztette.

— **Hadierőnkívüli ejtőernyős leventekiképzés** kezdődik rövidesen Miskolcon. A leventeparancsnokság Lenkey Géza ejtőernyőskiképzésben részesült leventefőoktatót bízta meg a kiképzés vezetésével.

— **Négyhavi elzárásra és 6000 pengő pénzbüntetésre** ítélték Fischer Kálmán kolozsvári zsidó üvegkereskedőt, mert megszegte a legkisebb munkabéreket megállapító rendelkezéseket.

— **A kolozsvári székely-hadosztálybeli honvédek** mozgalmat indítottak, hogy a legendás hírű Székely Hadosztálynak emlékművet emeljenek Csucsán.

— **Az útszéli árokban meghalt egy koldus.** Tegnap hajnalban egy öreg koldus hullját találták meg Fényeslitke határában, a műút melletti vizes árokban. Csoka Lajosnak hívják, 75 éves. A körorvos megállapitása szerint végelgyengülés következtében halt meg az öreg koldus. Eltemetésére a nyíregyházi kir. ügyészség az engedélyt megadta.

— **Két gyermeket is baleset ért favágás közben.** Csütörtökön délután két gyermeket ért baleset favágás közben. Kaszás Tibor 13 éves Loránffy-utca 16. szám alatti lakos a baltával lába élébe vágott, míg Major József 14 éves iskolai tanuló Olajütő 1. szám alatti lakos bal kezének hüvelykujját vágta el. Mindkét gyermeket a mentőállomáson részesítették elsősegélyben.

— **Összeszurkálták a sötétben.** Gagna Sándor Böszörményi-út 85. szám alatti lakos csütörtökön délelőtt a rendőrség központi ügyeletén elpanaszolta, hogy szerdán éjszaka ismeretlen tettesek az utcán megtámadták, összeszurkálták, majd elszaladtak. A rendőrség megindította a nyomozást a szurkálók kézrekerítésére.

— **Elítélték, mert külön élő feleségéhez tilalom ellenére bement.** Tizenötnapi fogházbüntetésre ítélte a debreceni törvényszék Papp János debreceni lakos, alkalmazottat magánlaksértés cimén, mert külön élő feleségéhez annak tiltakozása ellenére behatolt. A főtárgyaláson a vádlott azzal védekezett, hogy ittas volt és ezért erőszakoskodott és törte be az ajtót is. A törvényszék a büntetés végrehajtását három évi próbaidőre felfüggesztette.

— **Minden hazafias kereskedőnél kaphat repülőbélyeget**

— **Átadták az ügyészségnek az országos bőrpanama két győri gyanusitottját.** A debreceni rendőrség is bekapcsolódott — mint már megírtuk — a Győrött leleplezett nagy méretű bőrpanama részleteinek nyomozásába, mivel az ügynek igen erős debreceni vonatkozást gyanit a nyomozóhatóság. Lányi-Lusztig László és Bürger Sándor bőrügynököket ebben az ügyben két nappal ezelőtt már őrizetbe vette a győri, illetve budapesti rendőrség, majd lekísérték őket Debrecenbe. A rendőrség itt is kihallgatta a két gyanusitottat, s ezután csütörtökön délben átkísérték mindkettőjüket a királyi ügyészségre, ahol egyelőre őrizetben maradnak.

Fényes esküvő a Nagytemplomban

Nagy és fényes esküvő zajlott le csütörtökön délelőtt a Nagytemplomban, ahol Kun István földbirtokos és Szendy Katalin református tanítónő esküdött egymásnak örök hűséget. Az esküvői tanuk a vőlegény részéről Kun Zoltán főjegyző, a menyasszony részéről pedig Szendy István igazgató-tanító volt. Az eskettési szertartást a család rokona Gacsáji Károly barabási lelkipásztor végezte, és meghatóan szép beszédben figyelmeztette az ifjú házaspárt házassági kötelességeik szem előtt tartására. Az esküvő után a rokonok és ismerősök hatalmas tömege kereste fel az ifjú párt jókivánságaival.

— **Két bácsalmási bankban betörők jártak. Kísérletet tettek a Wertheim szekrények megfurására.** Ez azonban nem sikerült. Feltörték az összes fiókokat, szétdobálták az irtokat, de hosszas munka után pénz nélkül voltak kénytelenek elvonulni.

— **Hirdetmény a rendkívüli városi közgyülésről.** Az 1929. évi XXX. tc. 23. § 4. pontja alapján közhirré teszem, hogy Debrecen szab. kir. város törvényhatósági bizottsága ezévi október hó 28-án kedden délután 5 órakor a városháza közgyülési termében rendkívüli közgyülést tart, amelynek tárgysorozata a városháza hirdetőtábláján ki van függesztve. Dr. Kölcsey Sándor polgármester.

— **Szívenszurta édesapját Szadovszki Jocó zombori halász,** akit a zombori törvényszék most erős felindulásban elkövetett emberölés büntette miatt egy évi börtönre ítélt.

— **A szabadkai vonat egyik kocsijában 19.700 pengőt találtak.** A hatalmas összeg tulajdonosa eddig nem jelentkezett.

— **Elveszett a kenyérjegye** Marsó Lászlóné Arany János-utca 2. szám alatt lakó úrasszonynak csütörtökön reggel a piacutcai Hangya szövetkezettől az Arany János-utca sarkáig. Alkalmazottja aki jegyet elveszitette, ezúton kéri a megtalálót, hogy a rá nézve értéktelen kenyérjegyet szíveskedjék a rajta levő címre visszaszolgáltatni, vagy a közsé irodában leadni.

FERENC JÓZSEF
KESERŰVIZ

— **Fiaink pilótakiképzésére áldozzunk két fillért! Kérjünk repülőbélyeget.**

— **A Csonka-utcai elemi iskola énekkarának szereplése az Árpád-téri templomban.** A Csonka-utcai reformátuselemi népiskola énekkara vasárnap délelőtt az Árpád-téri templomban az istentisztelet keretében Kalas Ferenc tanító vezénylésével szerepelni fog. Az énekkar az istentisztelet keretében többszólamu zsoltárokat énekel.

— **A Hivatásszervezet** keretében működő „Megegyezés" Irodalmi Társaság 1941 október 25-én, szombaton este fél 7 órai kezdettel a szervezet Varga-u. 1. sz. alatti otthonában műsoros irodalmi estet rendez, melyre minden érdeklődőt, a mozgalom tagjait és pártolóit, azok b. családját tisztelettel meghívja a Vezetőség.

— **Zilahy Lajos képes hetilapja a HÍD** e heti számában is remekelt. Veres Péter krónikája, Móricz Zsigmond elbeszélése a Tengeralattjáróról, Kassák Lajos versei, Papp Béla riportja Vác városáról, Rozványi Vilmos elbeszélése, Németh Lászlónak Tolnai Lajosról való emlékezése, Fodor Ferenc verse, Graham Greene regénye, a mai japán életből merített ismertető közlemény, F. Rácz Kálmán közkedvelt folytatásos befejező regénye, Pesti Percek, Muzsika, Tallózás, a HÍD a hét filmjeiről, a tihanyi biológiai intézet ismertetése, Kedves Híd, őszi divat, az Inyencmester, mind-mind tanubizonysága a lap immár országszerte elismert magas és mégis népszerű szellemi nívójának. Mutatványszámot készséggel küld a kiadóhivatal: Budapest, VII., Erzsébet körút 7. Előfizetési ár: egész évre 24 P, félévre 12, negyedévre 6, egy hónapra 2, egyes szám ára 50 fillér. Főszerkesztő: Zilahy Lajos.

Gyászrovat

Sárkány Miklós műasztalosmestes 57 éves korában elhunyt. Temetése szombaton délután 3 órakor lesz a Köztemető II. á. ravatalozójából református gyászszertartással. Lakás: Erzsébet-utca 79. Fehértói rendelő.

Özv. Tóth Balogh Janosné Simon Julianna 86. évében elhunyt. Temetése ma délután 3 órakor lesz a Köztemető 3. ravatalozó termében református szertartással. Lakás: Gyár-utca 15. Temetését Bartha vállalata végzi.

Zsuppos Jenő 21 éves korában elhunyt. Temetése ma délután negyed 5 órakor lesz a Köztemető II. ravatalozó terméből róm. kat. szertartással. Lakás: Csemete-utca 13. Temetését Bartha vállalata végzi.

Nagy József 51. évében elhunyt. Temetése szombaton délután fél 5 órakor lesz a Köztemető II. ravatalozó terméből református szertartással. Lakás: Pesti-utca 2. sz. Temetését Bartha vállalata végzi.

— **Szombaton mond rádióbeszédet a közellátási miniszter.** Budapestről jelentik: Györffy-Bengyel Sándor közellátási miniszter október 25-én délután 18.45 órakor rádióbeszédet mond „Harc a drágaság ellen" címmel. (MTI)

— **Felhasította kezét a kitört kirakatüveg.** Tegnap este Balogh Piroska, Oláh Károly-utca 50. szám alatti lakos a Piac-utcán haladva egy kitört kirakatüvegéhez vágta véletlenül jobbkezét, melyen az üvegszilánkok mély sebet ejtettek. Vérző kezét a mentőállomáson kötözték be, ahonnan saját lábán távozott.

— **Mindszentek napján Hősi-temetőt szentelnek fel Zomborban.** A zombori temetőben 429 névtelen katona alussza örök álmát. A hősök sírján eddig nem volt jel. A város most elhatározta, hogy mindegyik sírra betonkövet állít, melynek első oldalát a frontharcosok jelvénye díszíti. A hősi halottak parcelláját Mindszentek napján szentelik fel.

— **Kijavítják a kolozsvári Mátyás-szobrot.** Kolozsvár büszkesége, Fadrusz János művészi alkotása, Mátyás király szobra a városban élőkkel együtt megvendégelte a huszonkétéves megszállást. Ezért a polgármester most utasítást adott a szobor rendbehozására. Visszaállítják a nemes haraszti kőből készült talapzatot s minden javítást az alkotó művész eredeti elgondolása szerint hajtanak végre. A bronzalakon kijavítják a hibákat és a talapzatra kőből faragva, visszahelyezik a magyar címert és koronát, amit a megszállók annakidején leszedtek és összetörtek.

— **A felsőház összeférhetetlenségi bizottságának ülése.** A törvényhozói összeférhetetlenség szabályozásának előkészítésére a felsőház részéről kiküldött 20 tagú bizottság 1941 október 23-án délután 5 órakor ülést tartott. A kormány részéről Antal István államtitkár vett rész az ülésen. Kass Alber báró előadó ismertette az összefoglaló jelentést a bizottság befejezett általános vitájáról. Az összefoglaló jelentéshez gróf Bethlen István, Pesthy Pál, gróf Somsich László, Tomcsányi Pál, Töreky Géza bizottsági tagok és Antal István szóltak hozzá. A bizottság munkáját november 8-án folytatja.

— **Huszár Károly volt miniszterelnököt megoperáltak.** A Magyar Kurír jelenti: Huszár Károly m. kir. titkostanácsos, volt miniszterelnökön csütörtökön reggel a Pajor szanatóriumban epehólyag műtétet hajtottak végre. A beteg közérzete jó, látogatókat azonban egyelőre nem fogadhat.

— **Győrött Zoltán lett a főiskolai 10 tusa bajnok.** Csütörtökön délután a BBTE Pasaréti-úti sporttelepén befejezték a főiskolai 10 tusa bajnoki versenyt, Magyarország 1941. évi főiskolai 10 tusa bajnoka: Győrött Zoltán TFSC lett, a második Slettner TFSC, harmadik Sík BEAC.

— **Szerdán este újra volt északi fény.** A Magyar Királyi Országos Meteorológiai Intézet közli: szerdán este kb fél 8 órától 8-ig az északi égbolton bíborvörös színű északi fény jelent meg. Az eddig beérkezett jelentések szerint az északi fényt Budapesten, Losoncos, Rozsnyón látták. A Meteorológiai Intézet kéri mindazokat, akik a fényjelenséget megfigyelték és lefolyásáról szabatos leírást tudnak adni, hogy közöljék észrevételeiket az Intézettel. (Levélcím: Budapest, 114. postafiók.) MTI

Amig a moziban volt, kirabolták a lakását

Nyíregyháza, október 23. Vakmerő betörés történt a mult nap a koraesti órákban Nyíregyházán. Karóczy Gábor fodrászmester hét órakor moziba ment s lakását gondosan bezárta. Karóczy tíz óra felé ért haza otthonába. Alig nyitott be a lakásba, meglepetve tapasztalta, hogy ismeretlen tettesek az udvar felőli ablakon át behatoltek a szobába és onnan minden elvihető holmit elloptak. A vakmerő betörők feltörték a szekrényeket és Karóczy Gábor összes ruháját és fehérneműjét valamint a könnyebb berendezési tárgyakat magukkal vitték. Megtalálták a fodrászmester ékszeres vaskazettáját is, amelyet a benne lévő ékszerekkel és pénzzel együtt szintén elemeltek.

A károsult fodrászmester az esetről jelentést tett a rendőrkapitányságnak. A betörésből eredő kár több mint kétezer pengő.

Október 29.-én lesz a Zenekedvelők első bérleti estje

Ezen az első bérleti hangversenyen a fiatal magyar zongoraművészgárda egyik legtehetségesebb tagját fogjuk hallani. *Dániel* Ernő nemrégiben került ki Dohnányi mesteriskolájából kitűnő művészi oklevéllel s máris meghódította Európa majdnem minden nagyobb városának zenei közönségét.

A koncertre a jegyek és 40—50 százalékos kedvezményt jelentő bérletek árusítását már megkezdte a Harmathy-könyvkereskedés. (Piac-utca 7. Telefon: 22-23.)

Zsirszódás merényletet akartak elkövetni egy szabadkai cipőkereskedő ellen

Szabadka, október 23. Érdekes ügyben indított nyomozást a szabadkai rendőrség. Egy 43 éves közismert cipőkereskedő feljelentést tett 18 éves volt elárusítónője ellen, aki egyik délben a városháza előtt egy poharat dobott utána. Utólag kiderült, hogy a pohárban zsírszóda volt.

A vizsgálat során a kereskedő elmondotta, hogy amikor különváltan élt feleségétől, jóba lett a fiatalleánnyal, sőt házassági ígéretet is tett neki. Később azonban kibékültek feleségével, így a leánynak tett ígéretét nem válthatta be. A lány azonban állandóan zsarolta őt s amikor nem volt hajlandó megadni az általa kért 500 pengőt és négy pár cipőt, megfenyegette, hogy leönti zsirszódával.

A későbbi események azután beigazolták, hogy a leány beváltja ígéretét. Csupán a véletlenen múlott, hogy a zsírszódával telt pohár célt tévesztett.

A rendőrség tovább folytatja az eljárást az érdekes ügyben.

Tréfából a Dunába fojtott egy gyermeket, háromévi fegyházat kapott érte

A pestvidéki ügyészség szándékos emberölés bűntettével vádolta Hanák András kereskedősegédet, mert a nyáron Soroksárnál fürdés közben bevitte az Dunába Iljev Pétert, egy bolgár kertész fiát és a mély vízben addig dobálta, míg a jajveszékelő, segítségért kiáltozó fiú meg nem fulladt.

Az ügyet a pestvidéki törvényszék Nagy Károly tanácsa tárgyalta. Hanák azzal védekezett, hogy tréfából vitte be a fiút a vízbe és azt hitte, tud úszni.

— **Amikor látta, hogy elmerül, miért nem sietett segítségére?** — kérdezte a tanácselnök.

— **Azt hittem, hogy csak tréfából kiált segítségért. Amikor összecsaptak felette a hullámok, már megijedtem és én is segítségért kezdtem kiabálni, pedig kitűnő úszó vagyok, aznap háromszor is átúsztam a Dunát.**

A bizonyítási eljárás során tanuvallomások hangzottak el arról, hogy Hanákot figyelmeztették: Iljev Péter nem tud úszni.

A bíróság Hanákot nem jogerősen 3 évi fegyházra ítélte.

Kehes volt-e a cigány eladott lova?

Bonyolult bünper lett két beteg ló eladásából

Lakatos Ferencet, Lakatos Ferencné, Milák Máriát és Kiss József napszámost a debreceni királyi ügyészség két kehes ló eladásából kifolyólag csalással vádolta. Az ügyet csütörtökön délelőtt tárgyalta dr. Jankovich Jenő tanácselnök, aki kihallgatta a bünper két cigány és egy napszámos vádlottját, akik körömszakadtáig tagadták, hogy bármiféle csalást elkövettek volna. Az elnök ismertette előttük a vádiratot, amelyből kitűnt, hogy Lakatos Ferenc és felesége Milák Mária vettek két kehes lovat 340 pengőért azzal a céllal, hogy majd gyógykezelik és drágább áron eladják. Hogy még a gyanút is eltereljék magukról, ezért megállapodtak Kiss József napszámossal, hogy ő árulja a lovat, mert a cigánynak esetleg kevesebbet adnának. Kiss József ki is vezette a két kehes lovat a debreceni lóvásárba és elkezdte árulni. A vevőknek bengratására még azt is hangoztatta, hogy nagyon meg van szorulva, s ezért — bár sajnálja — kénytelen eladni a küisőre szép két lovat. Lakatos Ferenc a lóvásárlók közé keveredvén maga is alkudozni kezdett a lóra, hogy az árát felvegye. A végén Kiss József 540 pengőért, kettőszáz pengős haszonnal ai is adta a két kehes lovat, amelyeknek a betegségét a ravasz cigányoknak sikerült elfojtani rövid időre, amikor azonban a lóvásárló szoboszlói gazda hazafelé hajtott, a két lóval, meglepetve vette észre, hogy bizony nagyon fújtattak és köhögtek. Természetesen csalás miatt jelentést tett a cigányok és Kiss József ellen, akik a csütörtöki tárgyaláson váltig tagadták a bűncselekmény elkövetését és azzal védekeztek, hogy ők megmondták a lovat vásárló gazdának, hogy a lovak kehesek. Mert ha nem lettek volna azok, akkor nem is adták volna 540 pengőért, hanem legalább 800 pengőt kértek volna a két lóért.

A törvényszék a különös ügyben nem hozott ítéletet, hanem tanúkihallgatást rendelt el azoknak tisztázása végett, hogy a vásárban mondták-e az eladók, hogy kehesek a lovak, vagy azt állították, hogy egészségesek.

— **Az Erdélyi Párt két tagozatának elnökválasztó közgyűlése.** Az Erdélyi Párt marosvásárhelyi és marostorda megyei tagozata nagy érdeklődés mellett tartotta elnökválasztó rendkívüli közgyűlését. A közgyűlésen a gróf Toldalaghy Mihály főispán elhúnytával megüresedett elnöki tisztséget töltötték be. A közgyűlés egyhangú lelkesedéssel gróf Teleki Artúr tanesi földbirtokost, az erdélyi református egyház főgondnokát, az Országos Magyar Párt volt országos alelnökét választották meg a két tagozat közös elnökévé.

SZERB KÉZIGRÁNÁT ROBBANT EGY DUNAI USZÁLYHAJÓN

Pécs, október 23. Az úgynevezett Gazug pusztai dunai révnél már napok óta több horvát uszályhajó horgonyzott és azok egyikéhez tartozott Matosevka Márton 50 éves és Popovics Abrinkó 32 éves horvát matróz. A két matróz a tavaszi harcokból visszamaradt fel nem robbantott kézigránátot talált a mezőn és az uszályhajóra vitték. Itt drótszeggel feszegették a lövedéket, amely eközben felrobbant és a két embert darabokra tépte. A robbanás harmadik áldozata Novák Gyula 11 éves gyermek, akit életveszélyes sérülésekkel a moháesi kórházba szállítottak. (MTI)

Világszabadalom! Gépírók öröme a „HUFE NEOCARBON" papír. Nem gyűrődik, nem kunkorodik, rendkívül sokáig használható HURAY Iparkamara, Telefon: 17-93.

SZINHÁZ

HETI MŰSOR:

Péntek este: **Niskavuori asszonyok.** A bérlet.

Szombat délután: **Hajnalodik.** Filléres helyárak.

Szombaton este: **Ilyenek a férfiak.** Premier bérlet.

Vasárnap délután: **Ilyenek a férfiak.**

Vasárnap este: **Ilyenek a férfiak.**

Hétfő este: **Ilyenek a férfiak.** A bérlet.

Kedden este: **Ilyenek a férfiak.** B bérlet.

Szerdán este: **Becskereki menyecske.** Mérsékelt helyárak.

Csütörtök este: **Nagymama.** Kovács Terus felléptével. B bérlet.

A SZINHÁZI IRODA HIREI:

Ma, pénteken este másodszor A bérletben a **Niskavuori asszonyok.** Budaházy, Fogarassy, Perényi és Ladányi a vezető szerepekben.

Holnap, szombat délután rendkívüli ötcsó, filléres helyárakkal: **Hajnalodik.** — Irrédenta dráma.

Szombat este mutatja be az operettársulat a Fővárosi Operett Szinház mult évi legnagyobb sikerű operett újdonságát, az **Ilyenek a férfiak**-ot. A főszerepeket Cziér, Hajmássy, aki a pesti bemutatón is kreáta a szerepet, Nagy Cs. és Rajz játsszák. Három óra kacagás. Remek előadás.

MOZI

AZ UJ ROKON. (Magyar filmvígjáték a Vigszinház-mozgóban.) Csütörtökön „Az új rokon" című pompás magyar vígjátékot újította fel két napra a Vígszinház-mozgó. A nagysikerű Csathó-film főszerepeiben Perczel Zita, Turay Ida, Gózon és Delly játékában gyönyörködhettünk. A legújabb világhíradók a közelmult friss eseményeiről számolnak be színes riportban.

SPORT

LABDARÚGÁS

Összeállították a DVSC mindkét csapatát. Beszámoltunk arról, hogy vasárnap délután igen jó sportcsemegét kap a debreceni közönség a nagyerdei Stadionban. 1 órai kezdettel a DVSC II csapata játszik Magyar Kupa mérkőzést a Nagyváradi Törekvés csapatával. A DVSC vezetősége csütörtökön állította össze a csapatot és a Magyar Kupáért a következő összeállításban játszik: Kóródi — Réti, Oláh — Ignácz, Gere, Zsidik — Dombovári, Tisza, Szilégyi, Sidlik, Szabó Mihály. Mint a felállításból látható, ebben a csapatban is több NB II csapatbeli játékos játszik és értesülésünk szerint a Nagyváradi Törekvés is legjobb felállításában utazik Debrecenbe. 3 órai kezdettel kerül sor a DVSC I—Szolnoki MÁV vasútasbajnoki mérkőzésre. A Szolnoki MÁV most nagyon együtt van és így az első csapatnak nagyon jól kell játszania, ha tisztességes eredményt akarnak elérni. A DVSC vezetősége ezeket figyelembevéve a következő csapatot állította össze: Keskeny — Csokai, B. Nagy — Orosz, Erdei, Galambosi — Szilárd, Berecz, Szabó, Füleki, Kristóf. A kettős mérkőzést Debrecenben igen nagy érdeklődés előzi meg. A két mérkőzés szüneteiben kerületek közötti atletikai viadalt rendeznek.

Nem adja ki a NAC Zilahit. A DVSC vezetősége már régen tárgyalásokat kezdett a NAC vezetőségével Zilahi kiadása ügyében. Kántor szakosztályvezető szerdán átutazott Nagyváradra, hogy a játékos kiadását szorgalmazza, már annál is inkább, mert Zilahi a debreceni műhely-

telep alkalmazottja. Elvileg már meg is állapodtak a kiadás ügyében és annál meglepőbb a NAC-nak csütörtöki telefon jelentése, amely szerint Zilahit nem hajlandó kiadni a DVSC-nek. Igy nincs más hátra, mint Zilahi kivárja, míg átigazolható lesz. Értesülésünk szerint már csak egy félévet kell várni.

Pálya elhagyta a kórházat. A DVSC vezetősége a szezon kezdetekor mindent elkövetett, hogy kezdésre jó csapatot hozzon össze. Első dolog a csatársor megerősítése volt és ez vezette a vezetőséget arra, hogy áldozatok árán is megszerezze Pályát a Nemzeti gólrekorderét. Pálya azonban eddig egyetlen mérkőzésen sem játszhatott, mert inhüvelygyulladása volt. A kiváló játékost nemrégiben operálták meg. A műtét nagyszerűen sikerült, úgyhogy a játékos már elhagyta a kórházat, de játékára csak a tavaszi szezonban lehet számitani.

A Szolnoki MÁV teljes csapattal utazik Debrecenbe. Ugy látszik a Szolnoki MÁV komolyan veszi a vasútasbajnoki mérkőzést. Az utánpótlás válogatott kapitánya Kispétert és Szücsöt igénybe vette, de Móré János edző kikérte a csapat kiválóságát, mert Debrecenben komplett csapattal akarnak játszani. A kapitány a két kiváló játékost ki is adta.

Nagy edzést tartott csütörtökön délután a DTE csapata. Az I játszott a II-vel és 10:6 arányban legyőzte. A csapat sérültjei javulnak, vasárnapra mindenki rendbe fog jönni. Pénteken este fél 8-kor szakosztályi ülés lesz, felkérem az I, II és ifjúsági játékosokat, hogy pontosan jelenjenek meg. Erdélyi László bíró vasárnap a DTE pályára menjen mérkőzést vezetni.

Meglepetés lesz a DTE erősítése. A DTE csapata, mely az idény elején gyengén kezdett, aztán mindjobban belelendült, legutóbb pedig nem kisebb ellenfele mint a PMÁV-ot fektette kétvállra, komoly erőfeszítésre szánta el magát. A játékos neve egyelőre még titok, szerepeltetésére valószínűleg még az őszi idényben sor kerül.

Vasárnap délelőtt fél 11 órai kezdettel a DEAC nagyerdei sporttelepén játsszák le a DEAC—DTE elsőosztályú amatőrbajnoki mérkőzést. A két csapat találkozója izgalmas küzdelemnek igérkezik, hiszen mindkét csapat nagy formajavuláson ment keresztül az utóbbi hetekben. A két helyi csapat találkozója előtt a

1. DVSC II	8	8	—	—	55:2	16
2. D. Húsos	7	6	—	1	25:16	12
3. P. MÁV	7	5	—	2	25:9	10
4. B. Turul	7	3	—	4	20:24	6
5. DEAC	5	3	—	2	13:24	6
6. NYKISE II	7	2	2	3	3:12	6
7. DTE	7	2	1	4	17:14	5
8. NYVSC II	6	1	3	2	9:13	5
9. DMTE	7	2	—	5	13:25	4
10. HTE MOVE	8	1	2	5	7:32	4
11. NYTVE II	7	1	—	6	6:22	2

Piarista gimnázium—Református tanítóképző 2:1 (1:1). Csütörtök délután fél 4 órai kezdettel a DEAC nagyerdei sporttelepén játszották le az első KISOK bajnoki mérkőzést. A két csapat között igen élvezetes és szép küzdelem alakult ki. Az első félidőben egyenrangú ellenfelek küzdöttek a pályán, míg a második félidőben a valamivel jobb kondícióban levő piaristák a maguk javára döntötték el a mérkőzés sorsát. Pál játékvezető hiba nélkül vezette a mérkőzést.

Elmarad a Kereskedelmi—Felsőfémipari KISOK bajnoki mérkőzés. A szombatra kisorsolt Kereskedelmi—Felsőfémipari KISOK bajnoki mérkőzés bizonytalan időre elmarad, mert a Felsőfémipari szakiskola csapatának szombaton Nyíregyházán kell lejátszania a Szent László Kupa mérkőzését az ottani állami gimnázium csapatával. A debreceni középiskolások csapatától szép eredményt vár a közönség.

Két ifjúsági bajnoki mérkőzést játszanak vasárnap Debrecenben. Vasárnap Debrecenben két ifjúsági bajnoki mérkőzést játszanak. Fél 11 órai kezdettel a Nyilastelep pályáján játsszák le a Nyilastelep—Húsos mérkőzést, míg a DVSC—Egyetértés ifjúsági bajnoki mérkőzés helye és időpontja még ismeretlen.

Tavasszal jön Debrecenbe a Csikó válogatott. Hír adtunk arról, hogy az MLSz a Csikó válogatottat felajánlotta a Felsőtiszai kerületnek október 26-ra egy mérkőzésre. A mérkőzést meg is rendezték volna Debrecenben, de ezen a napon a DVSC-nek Magyar Kupa és vasútasbajnoki mérkőzést kell játszani. A Felsőtiszai kerület azzal a kéréssel fordult az MLSz-hez, hogy halassza el a DVSC Magyar Kupa mérkőzését, mert jelenleg Debrecenben csak egy pálya áll rendelkezésre és a Felsőtiszai kerület válogatottjának gerincét a DVSC játékosai alkotják. Az MLSZ most értesitette a kerületet, hogy a Magyar Kupa mérkőzést nem lehet elhalasztani és a Csikó válogatottat ezért csak tavasszal küldik el Debrecenbe.

ATLETIKA

A Délkelet-Kelet kerületközi mérkőzés váltófutása és a kerületi ifjúsági és felnőtt váltófutó bajnoki s kerületi ifjúsági és felnőtt atletikai versenyt vasárnap a Stadionban tartják meg a következő időbeosztásban: a DVSC II—Nagyváradi Törekvés mérkőzés félidejében lesz a szept. 7-iki Délkelet-Kelet mérkőzésről újra futandó 100, 200, 300, 400 méteres váltófutás, e mérkőzés végén az ifjúsági és felnőtt 4x100 m-es és az ifjúsági 4x1000 és a felnőtt 4x1500 méteres váltófutás, valamint az ifjúsági és felnőtt súlylökés és diszkoszvetés. Az utána következő DVSC I—Szolnoki MÁV I országos vasútasbajnoki mérkőzés félidejében lesz az ifjúsági és felnőtt 4x400 méteres váltófutás, míg a mérkőzés végén az ifjúsági 3000 méteres és 5000 méteres síkfutó ötös csapatverseny, valamint az ifjúsági és a felnőtt gerelyhajítás és a felnőtt kalapácsvetés. A versenyre szépszámú nevezés érkezett, úgyhogy minden számban szép és érdekes küzdelmek és jó eredmények várhatók.

Közgazdaság

BUDAPESTI TERMÉNYTŐZSDE

A gabonatőzsde magpiacán cirokmagban és heremagvakban volt kissé élénkebb forgalom. A hüvelyesek piacán 100 mázsa Viktória borsó kelt el 53.20 P-s állomási áron.

Kötések: lóheremag 19 mázsa minta szerint 225, 20 mázsa 93 és fél százalék 241, 5 mázsa alj 130, 108 mázsa 90 százalék 230, 93 mázsa 90 százalék 230 19 mázsa 96 százalék 251. Cirokmag 300 mázsa 95 százalék 28, 150 mázsa 95 százalék 28, ab feladóállomás. Csillagfürt 150 mázsa 28, 150 mázsa 28, 150 mázsa 28, 150 mázsa 28, ab feladóállomás. Borsó 100 mázsa Viktória 53.20 ab feladóállomás. Bíborhere 15 mázsa 150, ab feladóállomás.

Debreceni termény- és takarmányárak: csöves tengeri 13.40, széna 7.20—7.75, lóhere 9.25, bükköny 7.75, cukkorrépa 6, takarmányrépa 4—5.

CUKORBETEG ?

Anyagcsere zavarai vannak ?

Ez a két könyv minden panaszán segit.

A CUKORBETEG KOSZTJA

II .bővitett kiadás.

A tartalomból . Hogyan alakul a cukorbeteg kosztja? — A zsirszegény- és fogyókoszt. — A cukormentes alapkoszt. — Főzeléknap. — Az inzulinnal kezelt cukorbeteg kosztja. — Zablisztnap. — Lelki izgalmak. — Gyomor- és bélzavarok. — Vércukor. — Idényétlapok. — Konyhareceptek.

P 2.60

Kapható:

a DEBRECZENI UJSÁG—HAJDUFÖLD kiadóhivatalában

Ferenc József-út 56. Telefon: 21-90.

— **Hirdetmény.** Felhívja a városi adóhivatal az összes helybeli és vidéki szőlőbirtokosokat, hogy Debrecen város területéről származó idei termésüket a szüretelési munkálatok befejezését követő 8 nap alatt a városi adóhivatal fogyasztási adóosztályánál földszint 51—54. sz. szoba jelentsék be. A bejelentésnek a tulajdonos nevén és a szőlőterület fekvési helyén kívül még a hordók egyenkénti űrtartalmát, valamint az egyes hordókban elhelyezett termelt must pontos mennyiségét és a szüretelési munkálatok befejezésének időpontját kell tartalmaznia. A bejelentés elmulasztása jövedéki kihágási eljárás megindítását vonja maga után. Ugyancsak felhívja a városi adóhivatal a szőlőbirtokosokat és szőlőbérlőket, hogy az általuk és háztartásuk tagjai által elfogyasztandó, valamint cselédségüknek és munkásaiknak természetbeni járandóság címén kiszolgáltatandó saját temésű boraik után 50 százalékos fogyasztási adókedvezményt igényelhetnek. Mindazon termelőket felhívja tehát a városi adóhivatal, akik ezen kedvezményre igényt tartanak, hogy a fogyasztási adókat kezelő ügyosztálynál ezen kedvezményre vonatkozó igényüket ezidei terméseredményük bejelentése alkalmával, szóbelileg, egyidejűleg jelentsék be. Azok a szőlőbirtokosok pedig, akiknek szőlőbirtoka Debrecen város területén kívül fekszik, miután a fogyasztási adókról alkotott szabályrendelet 10. §-a szerint az általuk termelt és Debrecen város területére behozott bormennyiségeket a behozataltól számított 24 órán belül tartoznak bejelenteni, a fenti kedvezményt a behozatali bejelentéssel egyidejűleg igényelhetik. A kedvezmény igénylése alkalmával igazolandó, a szőlő területe és a családtagok száma, továbbá bejelentendő, hogy a kedvezményt idei, vagy előző évi termésű boraikra igénylik-e. A szüretelési munkálatok befejezését követő 8 napon túli kedvezményre vonatkozó igényléseket a hivatal helybeli termelőktől nem fogadja el. Városi Adóhivatal

Főszerkesztő: Dr. Nagy Imre
Felelős szerkesztő: Benyovszky Pál
Kiadja: Alföldi Sajtóvállalat Kft.
Felelős kiadó: Balogh István

APRÓHIRDETÉSEK

Aprohirdetesek dija hétköznap 10 szóig 50 fillér, minden további szó 5 fillér, vasárnap 10 szóig 70 fillér, minden további szó 7 fillér. Üzleti apróhirdetés dija hétköznap 10 szóig 60 fillér, minden további szó 6 fillér, vasárnap 10 szóig 80 fillér, minden további szó 8 fillér.

Nyomozó iroda

Jánossy magánnyomozó Virág-u. 21. Tel.: 23-78. Több évtizedes gyakorlattal megfigyelést és nyomozást bizalmasan és előnyösen vállal. 253

Betöltendő állás nőknek

Bankügyész azonnali belépésre keres keresztény irodai gyakorlattal rendelkező perfekt gyors- és gépírónőt. Cim a kiadóban. 190

Gép- és gyorsirónőt előnyös fizetéssel azonnalra keresek. Simon ügyvéd Piac-u. 81. 254

Betöltendő állás férfiaknak

Házmesternek házaspárt elsejére felveszek, feleségének bejárónői teendőket kell végezni. Csapó utca 27. 247

Gyakorlott faszén csomagolót azonnal felveszek. Kovács, Szent Anna 36. 252

Önállóan dolgozó péksegéd vidékre azonnalra felvétetik. Értekezni Sipos-utca 3. Vágóhídnál. 24[illegible]

Bútorozott szoba

Bútorozott szoba kiadó. Piac-u. 77. I. em. 4. Utcai rész. 179

Kiadó lakás 3-4-5 szobás

Kiadó a Széchenyi kertben öt szobából és mellékhelyiségekből álló lakás. Érdeklődni lehet: Ferenc József-út 31. sz alatt. Ny 1431

Ajánlat

Fehérneműek kézi- és gépi himzése, díszpárnák montirozása, sablonok, monogramok készítése: **Pethő kézimunka** szaküzletében, **Szent Anna-u. 10.** Zászlókészítés. 1833

Gyorsirás és gépirás tanítás **Naményi Zoltán iskolájában Batthyány u. 1. sz.** 1706

Szőrme

bundákat és mindennemű szűcsmunkák készítését szakszerűen, izlésesen, pontosan Katona Vilmos szűcsmesternél, Simonffy-u. 2 1834

Órák, km mérőórák, sebesség mutató órák, fogaskerekek, iskolai körzők, speciális műszerek szakszerű javítása pontosan készülnek, Debreczeni István órás és műszerésznél. Piac-u. 10. sz. 1762

Nagy
hőpalack
(THERMOS)
vásár
Tóth Gyula
vasüzletében
városháza épület.

Ovóhely; Eladó ház, Bútorozott szoba, Kiadó lakás 1, 2, 3 4 szobás, Iroda, Pénztár stb. feliratú táblák darabonként 20 fillérért kaphatók kiadóhivatalunkban, Piac-utca 56. sz. Ny

Villanymotorok
legolcsóbban képviseletnél, Rákosi Jenő utca 5. LEGGYORSABB SZÁLLITÁS. 188

Fotokópiák, igazolványképek, amatőr munkák: Burg József fotoszalon. Hangya bérház. 1533

Pénzt takarít meg, ha víz- és gázvezetékét a fagy beállta előtt megvizsgáltatja Molnár János vizvezetékszerelővel, Csapó-u. 49. Garantált és pontos munka. 233

FÉRFI felöltő és öltönyszövetek, minden hozzá valók, férfi divatsport és galléros ingek olcsó árban:
Pe'riknél
Szent Anna-u. 5. sz.

Okmányairól eredtihez hű másolatot azonnal is elkészít: Berzéki műterme, fotoszaküzlete, Piac-utca 38, udvarban. 1707

Zománcozott tűzhelyek szakszerű javítása. Kiégett kályhák samottozása. Tűzhelyek és kályhák raktáron. Levenesik Csapó-u. 87. 1333

Hangszer

Zongora rövid alkalmivétel, megbízom Tanczer hangszerkészítő. — Batthyány-u. 1. 1962

Tüzelő anyag

Ömlesztett csomagolt retorta faszén és kiváló minőségű kőszén kapható Kovácsnál, Szent Anna-u. 36. Telefon 19-21. 251

Bútor

Sajátkészítésű kombinál szekrények, ebédlők, hálók, előszoba, konyhaberendezések, amerikai és rendes íróasztalok, szelonok, magyaros bútorokat és mindenféle asztalos és kárpitos munkákat megrendelésre is elfogad asztalos és kárpitos kisiparosok bútorlerakata: Vár-u. 1. szám, Zenedeépület. 91

Modern háló, konyhaberendezés, hármas kombinált szekrény, rekamié, fotelek, szabó varrógép, rádió, antik komót eladó Kossuth-u. 51. 202

Hálószobák, ebédlők, kombinált szobák, konyhaberendezések Salamon bútorüzletében. Jó minőség, előnyös árak. — Hunyadi-u. 2. alatt. 1218

Minek a fényes kirakat, amikor olcsóbban vásárolhat mindenféle lakberendezési tárgyat udvari bútorüzletemben. Piac-u. 71. 1966

Rádió

Minden márkájú rádiót — előnyös fizetési feltételek mellett — vásárolhat Tasnádi Kovács Sándor rádió- és villamossági régi megbízható szaküzletében. Ferenc József-út 46 Telefon 24-34. 1669

Gazdasági eszközök

Eladó 1 drb jókarban levő gumikerekű társzekér, Hatvan-u. 60. 241

Birtokbérlet

Gyümölcsös, szántóföld, konyhakert, 3 hold, szoba, istállóval, tehénnel, városhoz közel nov. elsejétől bérbeadó. Elsőrendű fekete föld. Értekezni Lehel-u. 45. 250

Eladó házhely

Olcsó házhelyek a Poroszlay-úton. Érdeklődők forduljanak a Debreceni Műkögyárhoz. — Fürdő-utca 2. sz. 1219

Eladó ház

ELADÓ Budai Ézsaiás utca 51. számú kétszobás előszobás, kényelmes családi ház. 744

Homokkert. Ovoda utca 13. számú ház két szoba, konyha, előszoba, mellékhelyiségekkel, 700 kvadrát jóltermő szőlővel, felszereléssel, 831 négyszögöl földdel eladó. Értekezni ugyanott. 1225

Eladó ingóság

Oszi kabát magas alakra eladó. Magoss György-tér 21. sz. 83

Eladó egy fekete férfi téli kabát és egy női fekete selyem estélyi ruha. Eötvös-utca 96. 168

Nyomatott a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat Rt. műintézetének körforgógépén
Igazgató: Somogyi Gábor.